GAZETA POLAKÓW W REPUBLICE CZESKIEJ

GŁOS LUDU

SOBOTA 17 MAJA 1997 ROKU TEL./FAKS (069) 66 07 252 NR 56 ◆ CENA 4,- Kč

PRZED ZGROMADZENIEM DELEGATÓW "JEDNOTY-JEDNOŚCI"

Spółdzielnia w obliczu zmian

CZ. CIESZYN (kor) - Za dziesięć dni - we wtorek 27 maja br. - odbędzie się w Czeskim Cieszynie spotkanie najwyższego organu spółdzielni "Jednota-Jedność, spotřební družstvo - spółdzielnia spożywców, Český Těšín".

113 delegatów reprezentujących 11,5 tysiąca członków spółdzielni zadecyduje na swoim zgromadzeniu m. in. o polityce gospodarczej i planach na przyszłość założonej 16 maja 1949 r. spółdzielni, ale również o zmianie niektórych punktów statutu i nazwy handlowej.

W związku ze wspomnianą propozycją zmiany nazwy, w wyniku czego dojdzie do opuszczenia członów "Český Těšín", ale przede wszystkim "spółdzielnia spożywców", odezwały się głosy mówiące o tym, że chodzi o "cyniczne zacieranie polskich śladów" oraz "nacjonalistyczne praktyki". Dlatego postanowiliśmy się w tej sprawie zwrócić do przewodniczącej "Jednoty-Jedności", inż. Lydii Boszczykowej.

"O zmianie nazwy mówiliśmy już przed rokiem, ostateczna decyzja w tej sprawie jednak wówczas nie zapadła, postanowiliśmy zatem powrócić do tej kwestii na tegorocznym Zgromadzeniu Delegatów" - powiedziała redakcji "GL" L. Boszczykowa. *"Okazuje się bowiem, że nasza nazwa jest zbyt długa, co może być przyczyną wielu problemów. Chodzi tu głównie o problemy natury administracyjnej i finansowej. Np. niedawno zwrócił nam pewne dokumenty Bank Komercyjny, gdyż w polskich członach zabrakło znaków diakrytycznych - powstały dziwolągi 'Jednosc' i 'spoldzielnia spozywcow' i po prostu nie mogliśmy zrealizować czeków. Dalsza sprawa to dokumenty podatkowe - w nich trzeba używać pełnej nazwy i zwracaliśmy się w tej sprawie do naszych dostawców. Niestety, nie wszyscy tego przestrzegają i - chociaż na razie tak się nie stało - istnieją pewne obawy, że mogłyby się pojawić problemy z Urzędem Skarbowym".*

Jak powiedziała nam L. Boszczykowa, o zmianie nazwy dyskutowano już na wszystkich zebraniach członkowskich poszczególnych zarządów terenowych. Przeciwko tej propozycji zaprotestowano tylko na jednym z 45 zebrań.

"Chodzi przy tym tylko o niewielkie zmiany - gdybyśmy byli nastawieni 'antypolsko', to zlikwidowalibyśmy również człon 'Jedność'. Przecież jesteśmy jedyną z około 70 działających na terenie RC 'Jednot', która ma w swojej nazwie również polski człon. Przy tym w sąsiednim powiecie frydecko-misteckim spółdzielnia posługuje się tylko nazwą 'Jednota', chociaż i tam członkami są również Polacy" - mówi L. Boszczykowa.

Ciąg dalszy na str. 2

Zaproszenie do Gnojnika

Rada Polaków w RC zaprasza serdecznie pełnomocników gmin oraz działaczy polskich organizacji społecznych z Gnojnika i okolicznych miejscowości na spotkanie robocze w niedzielę 18 maja o godz. 17.00 do Domu PZKO w Gnojniku. Spotkanie odbędzie się w ramach posiedzenia wyjazdowego Rady Polaków.

(KRP)

● Z KRAJU I ZE ŚWIATA

◆ Jak powiedział wiceprzewodniczący Klubu Parlamentarnego ODS J. Černy, 10 czerwca posłowie tej partii zaniepokojeni spadkiem jej pozycji w badaniach opinii publicznej dokonają wyboru nowego kierownictwa Klubu.

◆ Prezydent Zairu Mobutu Sese Seko zrzekł się władzy - podał zairski minister informacji.

◆ Premier Wielkiej Brytanii Tony Blair opowiedział się za politycznym rozwiązaniem kryzysu irlandzkiego. Przyjęłoby ono formę stopniowego przyznawania prowincji coraz szerszej autonomii.

◆ Rada NATO zaaprobowała uzgodnione przed dwoma dniami w Moskwie porozumienie Rosja-NATO.

◆ Rosja, Kazachstan, Oman i grupa wielkich koncernów i spółek naftowych podpisały umowę w sprawie budowy rurociągu naftowego łączącego kazaskie pola naftowe z rosyjskim terminalem nad Morzem Czarnym.

◆ Dezerterzy z armii Trzeciej Rzeszy, skazani przez sądy wojskowe Wehrmachtu, zostaną zrehabilitowani i otrzymają odszkodowania. Uchwałę w tej sprawie przyjął Bundestag.

◆ Biuro Prasowe Stolicy Apostolskiej podało, że 22 bm. zbierze się w Watykanie konsystorz, na którym ogłoszone zostaną w obecności papieża Jana Pawła II dekrety kanonizacyjne błg. królowej Jadwigi i błg. Edyty Stein.

NIE MA, NIE MA WODY NA KOSZARACH

Kupą taniej...

KOSZARZYSKA (kor) - Od kilku już lat ośrodki szkoleniowe w Koszarzyskach-Pasieczkach - ZG PZKO oraz harcerski - borykają się z brakiem wody. Wprawdzie oba położone na zboczach Kikuli ośrodki korzystają na co dzień z niewielkich zbiorników, kiedy jednak odbywają się tu większe imprezy, kursy czy zgrupowania, zwłaszcza podczas suchego lata, zasoby wody okazują się niedostateczne.

Jak poinformowano nas w koszarzyskim Urzędzie Gminnym, wszelkie próby znalezienia większych nowych źródeł okazały się bezskuteczne. Podczas wierceń, które przeprowadzono w Pasieczkach na zlecenie ZG PZKO oraz HPC, sondy dotarły na głębokość około 30 metrów, wody jednak nie znaleziono.

Dlatego też władze Koszarzysk postanowiły w przyszłości zwrócić się do obu właścicieli ośrodków o połączenie sił i wspólne przeprowadzenie poszukiwań nowych źródeł w wyższych partiach Kikuli. Połączenie sił przyniosłoby z pewnością znaczne oszczędności finansowe, a źródło mogłoby zaopatrywać w wodę nie tylko wspomniane już ośrodki, ale również część domów rodzinnych i letniskowych w centrum gminy.

Wicestarosta Koszarzysk Franciszek Martynek powiedział nam jednak, że jak na razie nie wszczęto jeszcze rozmów, gdyż w tej chwili gmina nie dysponuje potrzebnymi środkami finansowymi, poszukiwania źródeł wody mogłyby się jednak rozpocząć już w przyszłym roku.

V. Dlouhý za rezygnacją rządu

PRAGA - Vladimír Dlouhý, wiceprzewodniczący ODA i minister przemysłu i handlu, powiedział wczoraj na konferencji prasowej, że jedynym wyjściem z obecnej sytuacji jest rezygnacja całego rządu i rozmowy koalicyjne na temat nowego gabinetu. Jeszcze w ubiegłą niedzielę Dlouhý mówił jedynie o swojej ewentualnej rezygnacji pod koniec roku.

Działalność obecnego rządu spotyka się z krytyką nie tylko opozycji, ale i części działaczy wchodzących w skład partii koalicyjnych. Uważają oni, że w rządzie potrzebne są zmiany i nowi ludzie.

Z kolei premier RC i lider ODS, Václav Klaus, nie zgadza się z opinią Vladimíra Dlouhego.

▲ *Po sprawdzeniu, czy pieczęcie nie zostały naruszone, komisja losująca w składzie Małgorzata Lewicka, Mariusz Korgol i Jerzy Jarmołowicz dokonała w czwartek losowania sześcioosobowego składu Obwodowej Komisji ds. Referendum Konstytucyjnego RP. Wylosowano następujące osoby: Alojzja Jura (Orłowa), Janusz Ciesielski (Trzyniec), Jerzy Jura (Orłowa), Marian Adryan (Orłowa-Lutynia), Jerzy Jarmołowicz (Ostrawa), Martyna Radłowska-Obrusnik (Ostrawa). Ukonstytuowanie się Komisji, wybranie jej przewodniczącego i jego zastępcy nastąpi podczas pierwszego spotkania wylosowanych obywateli RP dnia 19 maja br. o godzinie 17.30 w Konsulacie Generalnym RP w Ostrawie.* ***Fot. M. RADŁOWSKA-OBRUSNIK***

– Nie jest źle, bo możemy jeszcze głośno narzekać.

Rys. BRONISŁAW LIBERDA

Z KONCERTAMI DO NIEMIEC, BELGII i ANGLII

"Hutnik" w świat

Polski Zespół Śpiewaczy "Hutnik" wraz z Trzyniecką Orkiestrą Kameralną i solistami wyrusza w najbliższy wtorek 20 maja na dwunastodniowe tournée artystyczne do Niemiec, Belgii i Anglii.

Repertuar, z którym wystąpi na koncertach zagranicznych, przedstawił niedawno "Hutnik" na koncercie w Trzyńcu. Trzeba przyznać, że będzie się czym pochwalić.

Pierwszy koncert trzynieckie zespoły dadzą w Budziszynie (Bautzen) w Niemczech 21 maja, drugi w belgijskim Liege 23 maja. O koncertach londyńskich pisał już "GL" dość obszernie.

Prężne kierownictwo artystyczne "Hutnika" - dyrygent Cezary Drzewiecki oraz zarząd na czele z Janem Hławiczką - przygotowało więc kolejny sprawdzian dla zespołu. "Hutnik" ma jednak wszelkie dane po temu, aby wpisać na swoje konto kolejny sukces...

Zagraniczne występy są kosztowną sprawą. Organizatorzy skorzystali już z pomocy kilku sponsorów, niemniej także kolejni byliby mile widziani przez hutniczą brać śpiewaczą.

(kaja)

● POGODA

SOBOTA - Zachmurzenie małe, temperatura w nocy ok. 13 st. C, w dzień od 27 do 30 st. C. Wiatr wschodni 2 - 5 m na sek.

NIEDZIELA - Nadal słonecznie i bardzo ciepło. Lokalnie możliwe burze.

W PRZEDSTAWICIELSTWIE O BUDŻECIE

Będą cięcia

ŁOMNA DOLNA (kor) - Cięcia budżetowe będą głównym punktem programu poniedziałkowego posiedzenia przedstawicielstwa gminnego w Łomnej Dolnej. Głównym powodem przewidywanych zmian w budżecie są niższe - niż się spodziewano - dochody gminy.

Dolnołomniańskie przedstawicielstwo gminne zatwierdziło budżet jako jedno z pierwszych na Podbeskidziu - jeszcze w grudniu ub. roku. Budżet przewidywał, że dochody i wydatki będą zrównoważone i będą kształtować się na poziomie 4,915 mln koron. Przewidywania okazały się jednak błędne.

"Po czterech miesiącach gospodarowania mogę powiedzieć jedno - dochody gminy, zwłaszcza te z podatków, są o dużo niższe, niż wynikało z wszelkich ubiegłorocznych prognoz" - mówi starosta Wiktor Sikora.

Cięcia budżetowe dotyczyć będą prawdopodobnie wszystkich planowanych przedsięwzięć, z wyjątkiem - być może - gazyfikacji gminy.

OSTATNI PREZYDENT RP NA UCHODŹSTWIE, RYSZARD KACZOROWSKI, SPECJALNIE DLA "GŁOSU LUDU":

Sprawa podwójnego obywatelstwa jest bardzo trudna

◆ ◆ Panie prezydencie, zanim został pan prezydentem Rzeczypospolitej Polskiej na uchodźstwie, był pan naczelnikiem harcerzy, a następnie przewodniczącym ZHP na emigracji. W marcu 1986 wszedł pan w skład Rady Narodowej jako nominat prezydenta oraz rządu. W gabinecie premiera Szczepanika pełnił pan odpowiedzialną funkcję ministra do spraw krajowych. Na czym polegała pana rola? Jakimi dysponował pan kompetencjami?

- Kompetencje wynikały z samej naszej pracy. Reprezentowaliśmy legalny rząd Rzeczypospolitej, a w kraju budziła się wtedy do życia opozycja demokratyczna. Chodziło o to, żeby utrzymać z nią kontakt. Za naszym pośrednictwem utrzymywała ona kontakt z wolnym światem. Ja przyszedłem do rządu już po "Solidarności". To już było po stanie wojennym. Z oceny sytuacji wynikało, że wkrótce w kraju powstanie taka siła polityczna, która będzie mogła doprowadzić do tego, żeby Polska odzyskała niepodległość. Oczywiście najpierw chodziło tylko o to, żeby prawa obywatelskie, których w Polsce brakowało, powróciły do życia i w tym kierunku myśmy działali. Chodziło o to, żeby wspierać te dążenia ugrupowań, zespołów ludzkich, które mogły doprowadzić w Polsce do zmian. Jak wynikało z przemówień moich poprzedników, przyjęliśmy zasadę służebną wobec Kraju. Nigdy nie stawialiśmy tych spraw w ten sposób, że rząd legalny musi wrócić po to, żeby objąć w Polsce władzę. Mówiliśmy, że naszym celem jest odzyskanie przez Polskę niepodległości. Takim aktem głównym niepodległości byłyby wolne wybory demokratyczne. I to uważaliśmy za próg, który jeżeli zostanie przez Polskę przekroczony, nasza działalność będzie zakończona.

◆ ◆ W kontekście powyższego proszę omówić zadania i cele kierownictwa obozu niepodległościowego na obczyźnie. W tym przede wszystkim rządu polskiego i prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na uchodźstwie.

- Rząd polski swoją działalność opierał na Konstytucji uchwalonej w niepodległej Polsce 23 kwietnia 1935 roku. Dzięki tej Konstytucji prezydent Mościcki, który został internowany w Rumunii, mógł przekazać Urząd Prezydenta swojemu następcy. Tym następcą, który Urząd ten objął w Paryżu, był Władysław Raczkiewicz. Władysław Raczkiewicz też korzystając z tych uprawnień, jakie Konstytucja mu zapewniała, wyznaczył swojego następcę, kolejni wyznaczali innych.

Ciąg dalszy na str. 5

ZG Macierzy Szkolnej oraz przedszkole w Cz. Cieszynie-Mistrzowicach zapraszają wszystkich zainteresowanych **pedagogiką waldorfską** na

Przewidziane są również wykłady o pedagogice waldorfskiej, kosmetykach fy WELEDA, zdrowym odżywianiu się dziecka. Zainteresowanych wykładami prosimy o kontakt telefoniczny pod nr.: 0659/59132, 06994/34106, 069/6812899.

24 maja 1997 * przedszkole * w Cz. Cieszynie-Mistrzowicach * godz. 9.00 - 18.00 *

KIERMASZ

* literatury w języku polskim i czeskim
* potrzeb dla wychowania plastycznego
* drewnianych instrumentów muzycznych oraz zabawek
* zdrowej żywności * kosmetyków firmy WELEDA

B 102

Z PAP-em DOOKOŁA ŚWIATA

Nie garbić się!

Niemcy liczący do 45 lat i udający się do lekarza skarżą się najczęściej na bóle w plecach. Wynika to z danych statystycznych Powszechnej Kasy Chorych, przedstawionych na rozpoczętym w środę w Berlinie 46. Kongresie Lekarzy Niemieckich. Co drugi wniosek o wcześniejsze przejście na emeryturę uzasadniony jest problemami z kręgosłupem. U osób liczących powyżej 45 lat problemy te są najczęściej przyczyną niezdolności do pracy.

Bóle w plecach stają się chorobą numer jeden i wypierają z pierwszej pozycji choroby serca i układu krążenia - ocenił jeden ze specjalistów uczestniczących w Kongresie. Jeśli pominąć wypadki i wady wrodzone, bóle kręgosłupa są następstwem niewłaściwego wykorzystania systemu nerwowo-mięśniowo-kostnego - powiedział lekarz sportowy Frank Bittmann z Uniwersytetu Poczdamskiego. Opowiada się on za ćwiczeniami pod okiem specjalisty. Natomiast sceptycznie ocenia fitness-studia i ogólną modę na sport, ponieważ wielu ludzi wykonuje błędne ruchy i przeciąża swe ciało.

Samotny podróżnik?

O czwartej rano mieszkankę szwedzkiej wsi obudził hałas i widok zaglądającego przez okno kangura - poinformowała szwedzka agencja TT.

Kiedy Vivi Berglund i jej mąż Bo zgłosili to niecodzienne wydarzenie policji w pobliskim Hagfors, funkcjonariusze nie dowierzali, ale zgłoszenia innych osób, w tym leśnika, potwierdziły, że w okolicy grasuje rzeczywiście kangur.

Władze próbują dociec, skąd wziął się błąkający się po szwedzkiej prowincji kangur, skoro żaden ogród zoologiczny ani cyrk nie zgłaszał zaginięcia.

Śmiała ofenzywa

Do centralnego szpitala w Achtubinsku zgłosiło się 3 żołnierzy z podejrzanie wyglądającymi ranami. Okazało się, że nocą w koszarach zostali oni zaatakowani przez ... szczury.

Jeden ze szczurów był na tyle zuchwały, że ugryzł kadeta w ucho. Szczury są roznosicielami chorób. W obawie przed możliwością wystąpienia infekcji podjęto decyzję o profilaktycznej hospitalizacji poszkodowanych żołnierzy.

Niezdrowy urlop...

Co drugi Niemiec ma problemy zdrowotne po powrocie z urlopu, co pięćdziesiąty wraca w takim stanie, że jest niezdolny do pracy - poinformował prof. Erich Kroeger, dyrektor Centrum Medycyny w Duesseldorfie.

Jego zdaniem powodem negatywnego wpływu urlopu na zdrowie jest traktowanie go jako dobra konsumpcyjnego: zbyt długie wylegiwanie się na plaży lub nadmierny apetyt w bufecie hotelowym z pewnością nie służą regeneracji organizmu. Często już na samym początku urlopu ludzie przechodzą stres, np. podczas korków na autostradach lub w kolejkach na zatłoczonych lotniskach.

W dodatku większość urlopowiczów nie interesuje się wystarczająco szczepieniami przed wyruszeniem w dalekie podróże. Wskutek tego co roku wiele tysięcy urlopowiczów zaraża się żółtaczką, a około tysiąca malarią.

Optymiści nie palą?

Biedni palą więcej niż bogaci i nie odstraszają ich nawet wyższe ceny papierosów - stwierdzili naukowcy amerykańscy i brytyjscy.

Badania w USA z udziałem 240 tys. dorosłych, prowadzone przez ponad 11 lat, wykazały, że wśród ludzi żyjących poniżej granicy biedy palenie jest o 40 proc. częstsze niż wśród lepiej sytuowanych. Aczkolwiek liczba palących w USA generalnie spada, zjawisko to nie dotyczy najbiedniejszych, stwierdzili naukowcy z University of California w San Francisco, Alan Flint i Thomas Novotny.

Brytyjski psycholog Alan Marsh z Policy Studies Institute w Londynie ustalił, że rosnące ceny papierosów w znikomym stopniu powstrzymują biednych przed paleniem. Zdaniem wspomnianego naukowca amerykańskiego Alana Flinta dzieje się tak również w innych krajach. W W.Brytanii najbiedniejsi zwracają państwu 16 proc. zapomóg społecznych w formie podatku od wyrobów tytoniowych. Chodzi przy tym o sumę 975 mln dolarów rocznie.

Naukowcy zwracają uwagę, że wywnanie się z tytoniowego nałogu wymaga optymistycznego nastawienia. Jednak ludziom w trudnej sytuacji materialnej szczególnie trudno jest zdobyć się na optymizm.

Nie sygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z satelitarnego serwisu informacyjnego Polskiej Agencji Prasowej lub z "Magazynu PAP".

JAK ZABEZPIECZYĆ SIĘ PRZED SKUTKAMI UKĄSZENIA KLESZCZA

Strach ma wielkie oczy

Najpowszechniej znaną konsekwencją ukąszenia kleszcza jest zapalenie opon mózgowych, którego "epidemiczny wysyp" pojawia się od października każdego roku. Nikt nie jest odporny na wirus maja do zapalenia mózgu i opon rdzeniowo-mózgowych.

"Kleszcze bynajmniej nie pojawiły się nagle i nie stworzyły nowego zagrożenia. One zawsze były, są i będą. Skoro dało się wytrzymać z nimi dotychczas - da się tym bardziej w przyszłości" - zapewnia **dr Viktor Mravčík z Powiatowej Stacji Higieny w Karwinie**. W jego opinii kleszcz nie stanowi dla człowieka aż takiego niebezpieczeństwa, jak to sugerują niektóre publikacje prasowe.

"Nosicielami wirusów może być 15, najwyżej 20 proc. kleszczy. Oczywiście należy uważać, zwłaszcza w lasach, i podczas wieczornej kąpieli warto się sobie przyjrzeć, ale nie ma powodów do paniki" - dodaje V. Mravčík. *"W ub. roku, na skutek odkleszczowego zakażenia, zachorowały w powiecie karwińskim trzy osoby. W lasach było w tym czasie zapewne kilkadziesiąt tysięcy ludzi"*.

Najbardziej ryzykowne są spotkania z kleszczami na południowych Morawach, w lasach Jesioników oraz w Czechach, w dorzeczu rzeki Sazawy i Berounki. Beskidy nie są ich regionem. Nie znaczy to jednak, że w ogóle tutaj się nie znajdują.

Przytwierdzonego do skóry intruza usunąć należy za pomocą pensety. Dopiero potem sięgnąć możemy po środki dezynfekujące. Profilaktyka polega na odpowiednio dobranym stroju na wycieczkę do lasu, a także spryskaniu odzieży powszechnie dostępnymi środkami odstraszającymi te owady. Najskuteczniej zabezpiecza jednak przed kleszczem seria szczepień. Przeciętna seria trzech, uodporniających na trzy lata, zastrzyków kosztuje ok. 1 200 koron. Drugie szczepienie przeprowadza się w kilka tygodni po pierwszym, trzecie - 9-12 miesięcy po drugim. Żeby więc zaaplikować wszystkie trzy, pierwsze szczepienie trzeba było zrobić pod koniec ub. roku. Jak zapewnia nas dr V. Mravčík, już podwójne szczepienie wiosenno-letnie pozwala spokojnie spać nawet w trawie pod dębem. Szczepionka jest dobrze tolerowana przez organizm, mogą ją przyjmować nawet dzieci mające powyżej jednego roku. Tylko alergicy powinni wcześniej sprawdzić, czy nie są uczuleni na jej składniki. **(wak)**

* * *

W Okręgowej Stacji Higieny w Ostrawie zaszczepić się można od poniedziałku do czwartku w godz. od 7.30 do 14.30 (tel. 621 38 22). w Powiatowej Stacji Higieny w Karwinie - w każdy wtorek w godz. od 9 do 12 oraz od godz. 13 do 16 (tel. 6397111) oraz w szpitalu trzynieckim Na Sośnie, na wydziale chorób zakaźnych, w dni powszednie w godz. od 7 do 11 (tel. 0659/205 31).

Spółdzielnia w obliczu zmian

Dokończenie ze str. 1

"Nie można się więc zgodzić ze słowami o 'zacieraniu polskich śladów'. Poza tym doskonale wiemy o tym, że Polacy tworzą około 20 proc. naszej bazy członkowskiej i myślę, że szanujemy tradycję... Warto też dodać, że w 'logo' spółdzielni od dawna nie ma już określeń 'spółdzielnia' czy 'družstvo', lecz tylko 'Jednota-Jedność, Český Těšín'".

Na Zgromadzeniu Delegatów zapadnie więc z pewnością decyzja o skróceniu nazwy handlowej. L. Boszczykowa powiedziała nam jednak, że nikomu nie będzie przeszkadzało, jeśli w normalnej korespondencji polscy członkowie spółdzielni stosować będą nadal nazwę "Spółdzielnia Spożywców". Nowej nazwy trzeba będzie używać w wypadku wszelkich dokumentów podatkowych i finansowych.

● POLICJA DONOSI

Złodziej w urzędzie

Patrol policyjny zatrzymał 19-letniego młodzieńca, który, włamawszy się do gmachu Urzędu Powiatowego w Karwinie, próbował wynieść stamtąd komputer wraz z oprogramowaniem w cenie 750 tys. koron.

Zanik pamięci?

W niedzielę 18-letni M. T. zgłosił policji, że w sali gier M-Baru w Hawierzowie został napadnięty i zmuszony do wydania niespełna 14 tys. koron nieznanemu sprawcy. Na drugi dzień przyznał się jednak, że wymyślił całą historię, zaś pieniądze sam wydał. Odpowiadać będzie przed sądem za naruszenie cudzych praw.

● DZIŚ NA ANTENIE

O kongresie lekarzy

Dziś o godz. 13.30 na UKF 105,3 i 107,3 MHz nadany zostanie program, w którym Marek Michałek gościć będzie uczestnika II Europejskiego Kongresu Lekarzy Polskich i Polonijnych, lekarza spod Londynu Zdzisława Małszadro. **(mim)**

● Z POLSKI

◆ Bez poprawek Senat przyjął ustawę lustracyjną. Obecnie, by weszła w życie, musi być podpisana przez prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego.

◆ Business Centre Club popiera konstytucję uchwaloną przez Zgromadzenie Narodowe

◆ Prezydent Aleksander Kwaśniewski zamierza zaproponować referendum w sprawie powiatów.

◆ Prokuratura warszawska uchyliła areszt wobec Siergieja Stankiewicza, byłego doradcy prezydenta Borysa Jelcyna.

◆ Senatorowie zaakceptowali rządową propozycję obniżenia dopuszczalnej prędkości pojazdów na obszarze zabudowanym z 60 do 50 km/godz.

◆ W Warszawie gości prof. Christian N. Barnard z RPA, człowiek, który przed 30 laty dokonał pierwszej transplantacji serca.

◆ W Polsce przebywa z dwudniową wizytą przewodniczący Niemieckiej Partii Socjaldemokratycznej Oskar Lafontaine.

◆ Niegroźny wypadek na jedynym moście drogowym przez Wisłę w Toruniu spowodował kilkukilometrowe korki i zupełną blokadę miasta.

◆ Polska znalazła się dopiero na piątym miejscu w rankingu kandydatów do Unii Europejskiej.

◆ Kuria Archidiecezji Łódzkiej odmówiła zgody na odprawienie pogrzebu katolickiego tragicznie zmarłemu Wacławowi Decowi, ginekologowi i położnikowi, zwolennikowi aborcji.

● Z ŻYCIA PZKO

Zauroczeni Krakowem

Bratnie MK PZKO ze Stanisławic i Łąk od dłuższego już czasu blisko współpracują ze sobą. Tym razem postanowiono urządzić wspólną wycieczkę krajoznawczą do Krakowa.

Organizację wycieczki powierzono ponownie ofiarnemu społecznikowi, Andrzejowi Szymanikowi ze Stanisławic, a pomocą służyła jako przewodnik wielka znawczyni tematu i Krakowa, pani Wanda Kozdra z Cz. Cieszyna. Warto dodać, że z powodu wielkiego zainteresowania organizatorzy zmuszeni byli zapewnić aż dwa autobusy.

Uczestnicy wycieczki zwiedzili Wawel i inne zabytki dawnej stolicy Polski, wysłuchali hejnału z Wieży Mariackiej... Przyjemnie było też posłuchać cudownych legend o Kraku, Wandzie, opowiadań o krakowskich gołębiach...

W drodze do Krakowa pani Wanda niezwykle interesująco opowiadała także o mijanych miastach i miasteczkach oraz związanych z nimi ludziach.

Wycieczka krajoznawcza stanisławiczan i łęczan z 8 maja br. przeszła już do historii. W pamięci uczestników pozostanie jednak na długo jako jedna z najbardziej udanych imprez PZKO, godna obchodów 50-lecia Związku!

JÓZEF KULA, Stanisławice

Biuro podróży Jan Szotkowski, Štefánikova 21, Cześki Cieszyn poleca szeroką ofertę wypoczynku, szczególnie zaś zaprasza na wycieczkę autokarową z ciekawym programem turystycznym do Dolomitów i Chorwacji w terminie 14. - 21. 6. 1997. Cena 3000 koron. Tel. 0602/ 74 16 57, 0659/73 10 95.
Fa 97026

zaprasza
na Mazury i nad Bałtyk
ceny od Kč 2 950,-
Samolotem z Ostrawy do słonecznej Grecji i Bułgarii
ceny od Kč 6 900,-
Biuro podróży
SLESTOUR
ul. Střelniční 18,
737 01 Cześki Cieszyn
Tel.: (0659) 71 18 43
Faks: (0659) 568 45
fa 97006

▲ *Udane były obchody 70-lecia przedszkola w Oldrzychowicach-Równi. Dwa dni placówka pękała w szwach, zjechało się wielu zacnych gości. Dzieciaki, jak zwykle, nie zawiodły i znakomicie rozbawiły zebranych bajką pt. "Kozucha kłamczucha". Życzenia i prezenty składali byli przedszkolacy, dziś właściciele firm. Nie zawiódł ZG Macierzy Szkolnej, dużą niespodziankę sprawiła Rada Polaków. Na spotkanie przyjechał Bronisław Walicki w towarzystwie żony, utalentowanej harfistki, Ewy Jaślar-Walickiej. Tego w Oldrzychowicach jeszcze nie było! Koncert był czarujący, takiej niespodzianki nikt nie oczekiwał! Wzruszeni uczestnicy spotkania zapoznali się też z odnowionym lokalem przedszkola i wystawą.*

JANINA OPLUŠTILOVÁ, fot. HALINA NOGA

● Z LISTU DO REDAKCJI

Piękno śląskiej gwary

Dnia 7 kwietnia br. odbyły się eliminacje konkursu recytacji w gwarze śląskiej pn. "Śląska ojczyzna polszczyzna" w IV Liceum Ogólnokształcącym im. Marii Skłodowskiej-Curie w Chorzowie. Nasza szkoła skorzystała z zaproszenia do udziału w konkursie, kwalifikując się do finału. Konkurs odbywa się corocznie od 5 lat. W jury zasiadają zasłużeni znawcy śląskiej kultury, przedstawiciele Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, aktorzy, publicyści. Wieloletnim przewodniczącym jury jest Helena Synowiec, pracownik naukowy Zakładu Dydaktyki Języka i Literatury Polskiej UŚ w Katowicach.

Jury zwraca uwagę przede wszystkim na cechy wymowy gwarowej, znaki przestankowe, akcent zdaniowy, sposób wymawiania, barwę dźwiękową głosu. Niezmiernie istotną rzeczą był także kontakt ze słuchaczem i odpowiedni dobór tekstu. Konkurs recytatorski miał przybliżyć piękno gwary śląskiej, odkryć jej wartość ekspresywną i estetyczną, a zarazem przyczynić się do przełamania poglądu, jakoby była ona gorszą odmianą języka. Gwara, zwłaszcza na naszym terenie, jest przecież zjawiskiem jak najbardziej żywym.

W tym roku zdobyliśmy w tym konkursie 5. miejsce. Mamy nadzieję, że w roku przyszłym będzie lepiej. Podziękowania należą się dyrekcji naszej szkoły, która umożliwiła nam sprawdzenie swoich sił w konkurencji młodzieży z Polski.

JOANNA CZERNER
DAWID SZMEJA, kl. III D
karwińska filia Polskiego Gimnazjum w Cz. Cieszynie

"GOROL" DZIĘKUJE ZA ŻYCZENIA, OKLASKI, KWIATY I WYRAZY POMOCY

Pojubileuszowe refleksje

Opadła jubileuszowa euforia. Trzeba znów spojrzeć w oczy rzeczywistości i zacząć działać z myślą o latach następnych. Czas nie stoi w miejscu. Warto jednak pokusić się też o analizę tego, co było - nie wszystko i nie zawsze musi przecież zadowalać.

Chcemy tak uczynić także i my, "Gorole". Z wielkim pietyzmem przygotowywaliśmy swoje obchody jubileuszowe. Wiele wysiłku, czasu i środków finansowych wymagała organizacja 50-lecia zespołu. Ponieważ jesteśmy świadomi tego, że nie wszystko wyszło jak należy, pragniemy za ewentualne mankamenty przeprosić. Nie spodziewaliśmy się, że koncert wzbudzi tak ogromne zainteresowanie, rzeczywistość przeszła nasze najśmielsze oczekiwania. Biletów przygotowano tyle, ile było miejsc siedzących na sali. Widownia zapełniła się, co nas ogromnie grzało. Jednakże w czasie koncertu zauważyliśmy, że państwo, którzy zakupili lub otrzymali od nas bilety wstępu, nie mają miejsca siedzącego i stoją z boku.

Przykro wejść na salę i żądać okazania biletu. Zaniechaliśmy więc tego pomysłu. Uroczysta atmosfera nie doznała, dzięki Wam, widzom, żadnego szwanku, choć nie obeszło się bez uczucia zawodu. Chcemy się wobec tych wszystkich zawiedzionych szczerze usprawiedliwić i przeprosić za mankamenty. Chcieliśmy jak najlepiej. Gromadząc doświadczenia, uczymy się, jak w przyszłości zrobić wiele rzeczy lepiej i sprawniej.

Wszyscy "Gorole" kłaniają się całej widowni. Dziękują za oklaski, kwiaty, gratulacje i za wszystko dobro świadczone im przez tyle długich lat. Ślubują, że w dalszej pracy starać się będą naprawić błędy, bo skromne słowo "przepraszam" nie równoważy uczucia niezadowolenia. Wierzą, że ich sympatycy dochowają im wierności, że każde następne spotkanie będzie jeszcze serdeczniejsze i bardziej przyjacielskie.

Zorganizowanie imprezy na taką skalę nie może obejść się dziś bez pomocy sponsorów. Tym wszystkim, którzy podali nam pomocną dłoń, dziękujemy gorącym gorolskim sercem. Cieszy fakt, że nasz zespół w dyrekcjach wielu firm spotkał się z przychylnością i chęcią pomocy. Oznacza bowiem, że przedsiębiorcy znajdują zrozumienie dla działalności kulturalnej. Ślemy też serdeczne pozdrowienia do Warszawy, Katowic, Bielska-Białej, Skoczowa, Ustronia, Wisły, Istebnej, Ujsołów i do naszych miast i wsi. Doznaliśmy tylu dowodów sympatii, że będzie się można nią cieszyć przez dalsze dziesięciolecie.

Dziękujemy!

W imieniu zespołu "Gorol"
JÓZEF JACHNICKI

50-LECIE CHÓRU MIESZANEGO „OLBRACHCICE"

Zawsze w dobrej kondycji

Jest zrozumiałe, że równolegle z obchodami półwiecza PZKO swoje 50-letnie jubileusze świętować będzie cała masa zespołów artystycznych, które przez lata dowodziły sensowności powołania do życia Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego oraz jego żywotności i aktywności. Swego 50-lecia doczekał również chór mieszany „Olbrachcice" przy MK PZKO, którego długoletnim dyrygentem jest Władysław Molenda, a kierownikiem organizacyjnym Gustaw Guńka.

Chór na koncert jubileuszowy, który odbył się w ub. sobotę w Domu PZKO, przygotował kilka pieśni, potwierdzając ich wykonaniem przynależność do grupy ambitnych i wartościowych zespołów śpiewaczych PZKO. Nic dziwnego, że na zakończenie jego programu sala (sprowokowana przez członków zaprzyjaźnionego chóru „Stonawa") odśpiewała Jubilatowi gromkie „Sto lat". Potem przez scenę przewinął się korowód gratulantów: delegacja Zrzeszenia Śpiewaczego PZKO i Polskiego Związku Chórów i Orkiestr w Warszawie z Józefem Wierzgoniem (który wcześniej udekorował wielu najbardziej zasłużonych chórzystów odznakami PZChiO) i Alojzym Kaletą, prezes ZG PZKO Jerzy Czap (który notabene jest członkiem olbrachcickiego zespołu), wiceprezes Rady Polaków Remigiusz Gąsior, wicestarosta Urzędu Gminnego Henryk Feber, przedstawiciele ChNP, frysztackiej „Kaliny", delegacja „Dropsa" i stonawskiego chóru, który zresztą pod kierunkiem Anny Cyrzyk wystąpił w drugiej części koncertu z własnym programem, a także wspólnie z Chórem-Jubilatem. Wystąpiła też młoda recytatorka Katarzyna Werner (fragment „Pana Tadeusza") oraz delegacje dzieci szkolnych i przedszkolnych.

Pod adresem chóru „Olbrachcice" padały m. in. takie słowa: *„Zawsze jest w dobrej kondycji. Zawsze słynął z pracowitości. Dziękujemy wam za długi okres śpiewania. Pieśni łączy ludzi, bez śpiewu żylibyśmy pojedyńczo na tym świecie. Życzymy wam, aby ten dom był pełen muzyki i śpiewu"* (A. Kaleta). *„Cieszę się, że nasz chór jest jednym z fundamentów śpiewactwa na Zaolziu. Dziękuję wam, że mogłem spędzić z wami tyle pięknych lat. Wierzę, że przyszłość jest przed nami"* (J. Czap). *„Śpiewaliście tak pięknie, że chce się żyć"* (R. Gąsior). *„Chór MK PZKO pozostawił trwały ślad w naszych sercach, nigdy was nie brakuje na żadnej miejscowej imprezie"* (H. Feber).

Prezes Koła Iwona Guńka obdarowując długoletniego dyrygenta chóru, W. Molendę, „Złotą Księgą Polskiej Pieśni", podziękowała mu za profesjonalizm i ofiarność. Za cechy, z jakimi podchodzi do współpracy ze swoim chórem.

Miłym akcentem imprezy było odśpiewanie przez chór i salę „Stu lat" właścicielom firmy „Hans Mode", Piotrowi Przeczkowi i Ilonie Sambor. „Hans Mode" kosztem 30 tys. koron ubrała członkinie Chóru-Jubilata w gustowne kostiumy. W reakcji na ten wzruszający, spontaniczny wyraz podzięki, przedstawiciele szczodrobliwej firmy unisono zadeklarowali doszyć kolejne kostiumy dla ewentualnych nowych członkiń chóru.

(s)

◆ Na zdjęciach: prezes ZG PZKO Jerzy Czap (z prawej) składa gratulacje jubileuszowe kierownikowi organizacyjnemu chóru, Gustawowi Guńce. Poniżej: dyrygent Władysław Molenda z chórem mieszanym „Olbrachcice".

Fot. MAREK SANTARIUS

Jubileusz prof. dr. hab. Henryka Batowskiego

Dnia 12 maja br. obchodził w Krakowie zacny jubileusz dziewięćdziesiątych urodzin dr hab. Henryk Adam Batowski, emerytowany profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego i członek rzeczywisty Polskiej Akademii Umiejętności, znany nie tylko w gronie historyków, ale także szerszej opinii publicznej historyk wieku XIX i głównie XX. Pochodzi ze Lwowa, gdzie po ukończeniu na tamtejszym uniwersytecie studiów historii i slawistyki uzyskał w 1929 r. doktorat. Przed II wojną światową związał się z Uniwersytetem Jagiellońskim w Krakowie.

Zainteresowania młodego doktora koncentrowały się na historii XIX i XX wieku, zwłaszcza w szerokich ramach Europy Środkowo-Wschodniej. W ówczesnych kręgach naukowych nie znalazł jednak zrozumienia. Swoją karierę rozpoczął więc od dziennikarstwa. Został korespondentem prasy lwowskiej w Pradze i Belgradzie. W ciągu sześciu lat pełnienia tej funkcji poznał doskonale Czechosłowację i Jugosławię, opanował ich języki - do dziś dnia mówi i pisze doskonale po czesku i słowacku.

Dzięki długiemu pobytowi w tych krajach (poznał także ówczesne Bałkany aż po Turcję i Grecję) zapoznał się z tym, czego z prasy i książek poznać się nie da: ich atmosferą, sposobem myślenia, żywymi tradycjami i tymi utrwalonymi na papierze itd. Poznał szereg polityków i mężów stanu tych krajów, kolegów historyków. Jego ówczesny dorobek zawiera nie tylko studia i rozprawy, dotyczące np. stosunku Czechów i Słowaków, ale i hasła do współczesnej encyklopedii, w referatach omawia aktualne prace czechosłowackie i jugosłowiańskie. Od 1936 roku pracuje na Uniwersytecie Jagiellońskim, najpierw jako lektor, dopiero w feralnym 1939 r. habilituje się właśnie rozprawą z historii dyplomacji początków XX w. „Aktion Krakau", znane podstępne aresztowanie pracowników UJ przez okupanata dosięgło także jego. Po powrocie z obozu brał udział w tajnym nauczaniu uniwersyteckim w Krakowie, które właśnie w Polsce nabrało zasięgu, nie znanego w żadnym z okupowanych krajów. Lata te podpisały się jednak na jego zdrowiu.

Czasy bezpośrednio powojenne były nie mniej trudne. Na UJ powraca na krótko na filologię słowiańską, od 1951 r. nauczа historii na Uniwersytecie Warszawskim. W trudnym okresie stalinizmu poświęcił się badaniu szeregu aspektów politycznych działalności Adama Mickiewicza. Główny temat jego zainteresowań naukowych, historia dyplomatyczna, zarezerwowany był wówczas dla innych. Odwilż 1956 r. umożliwia mu powrót do Krakowa, gdzie zostaje profesorem historii nowoczesnej i najnowszej. W pełni rozwija się naukowo od początku lat 60. Możliwe stają się dla niego staże na zachodnich uniwersytetach od Genewy po Indianę i Colorado w Stanach Zjednoczonych. Bada archiwalia, tak państw zachodnich, jak też emigracji polskiej, publikuje w kraju i za granicą w Austrii, USA, i innych. Ukazuje się jedna książka po drugiej. Ich problematyka koncentruje się na problemach związanych z rozpadem Austro-Węgier i kształtowaniem nowej mapy Europy po pierwszej wojnie światowej, dramatycznym okresem schyłku lat trzydziestych i drugiej wojny światowej. Książek jest blisko trzydzieści.

Po przejściu na emeryturę w 1977 r. nie zaprzestaje pracy badawczej i pisarskiej. Przed paroma laty wydał ostatnie dwie źródłowe prace, np. o stosunku Zachodu do polskich granic zachodnich tak po pierwszej, jak i w czasie i po drugiej wojnie światowej. Jego prace zawsze cechował najwyższy poziom warsztatowy, doskonała znajomość szerokiej międzynarodowej literatury. Znajdowały one więc czytelników nie tylko w Polsce - dla wielu czeskich i słowackich historyków były one przystowiowym „oknem na świat".

Jeszcze po 1989 r., bardzo zaangażował się w reaktywowanie tradycji Polskiej Akademii Umiejętności w Krakowie, która pod przymusem ukończyła swoją działalność w 1951 roku. Włożył wiele starań i wysiłku w stworzenie w jej ramach Komisji ds. Europy Środkowo-Wschodniej, która corocznie wydaje tom swych rozpraw i prac; pierwsze dwa tomy osobiście redagował.

Dorobek naukowca wyraża się przede wszystkim w tym, co napisał i opublikował. Pracownik uniwersytecki ma oczywiście także dorobek pedagogiczny. W przyjętym węższym sensie uważany jest za ucznia nie tylko ten, kto słuchał wykładów profesora na uczelni, lecz i ten, kto się u niego doktoryzował i kto naukowo kontynuuje orientację badawczą swego Mistrza. Także pod tym względem prof. Batowski sięgnął szczytu, który może osiągnąć ten, kto związał swe życie z uniwersytetem: stał się ojcem i założycielem krakowskiej szkoły historyków Europy Środkowo-Wschodniej, szkoły Batowskiego.

Osobiście poznałem prof. Batowskiego na jesieni 1957 r., gdy byłem młodym doktorantem. Wówczas wiozłem ze sobą list polecający mojej opiekunki naukowej i przyszłej promotorki, prof. Milady Paulowej. Tych dwoje znało się z Pragi, sprzed wojny. Później zaś żadnych listów polecających już nie potrzebowałem. Jeśli coś było dla prof. Batowskiego charakterytyczne, to był to jego opiekuńczy, niemal ojcowski stosunek do młodych historyków, nawet tych, którzy nie byli jego bezpośrednimi uczniami, zawsze gotów był do rady i efektywnej pomocy.

W świecie naukowym jest przyjętym zwyczajem, że z okazji okrągłych rocznic wybitnych osobistości ich koledzy, przyjaciele i uczniowie wydają tom studiów dla upamiętnienia takiej rocznicy. Uniwersytet Jagielloński taki tom wydaje. Także grupa czeskich i słowackich historyków przygotowała odpowiedni tom pt. „Poctа Henrykovi Batowskému", który ukazuje się w tych dniach w Pradze. Akademia Nauk Republiki Czeskiej odznaczyła jubilata Medalem Franciszka Palackiego, najwyższym odznaczeniem za zasługi w naukach historycznych. Tak medal, jak i tom zostaną Jubilatowi przekazane na uroczystym posiedzeniu PAU w Krakowie 19 maja br.

Prof. dr hab. JAROSLAV VALENTA

(Autor jest m. in. członkiem zagranicznym Wydziału Historyczno-Filozoficznego Polskiej Akademii Umiejętności)

Przedstawiamy członków Rady Polaków w RC

Dziś - Danuta Branna

Nie trzeba Pani chyba nikomu przedstawiać - w lutym br. stała się Pani członkinią Rady Polaków już po raz szósty, czyli pracuje w niej od samego początku, a w trzeciej kadencji pełniła też Pani funkcję prezesa Rady... W dodatku - jest Pani od kilku już lat członkiem Rady ds. Narodowości przy Rządzie RC, pełni obowiązki kierownika Ośrodka Dokumentacyjnego Kongresu Polaków oraz Kancelarii Rady. Zadajmy sobie jednak jedno pytanie: czy to, że była Pani członkiem Rady Polaków bez przerwy od roku 1990, nie może prowadzić czasami do pewnej rutyny, a nawet do skostnienia czy schematyczności pracy?...

- Niewątpliwie zbyt długa praca na jakimkolwiek stanowisku ma swoje wady i zalety... Jeśli chodzi o zalety, to wiadomo - można poznać dogłębnie specyfikę danej pracy, można wypróbować różne metody i znaleźć tak najlepsze formy pracy czy działania społecznego. Z drugiej strony człowiek w pewnym momencie traci świeżość spojrzenia - niektóre sprawy są już tyle razy przerabiane, że może to zagrażać zamknięciem się w utartym schemacie. Uważam, że dla Rady Polaków ważne jest unikanie wad i wspieranie zalet... Jak to osiągnąć? W praktyce dotychczas nigdy nie zmieniono całego składu Rady. Przychodzą nowe osoby ze świeżym spojrzeniem, ale zarazem zawsze zostaje ktoś z ubiegłej kadencji. Tym razem np. są to aż cztery osoby mające za sobą pewien staż i doświadczenie. Mogą więc pomóc nowym członkom uniknąć przerabiania po raz kolejny tego samego tematu i popełniania tych samych błędów.

◆ ◆ Rada Polaków liczy już sobie siedem lat... Pani jako członek wszystkich Rad może z pewnością najlepiej ocenić cały ten okres i powiedzieć, co wszystko Radzie udało się zrealizować...

- To wymagałoby głębszej analizy. Ale tak na gorąco - siedem lat to w życiu małego dziecka bardzo dużo, bo od niemowlęcia staje się pierwszoklasistą, w życiu siedemdziesięciolatka natomiast to tylko jedna dziesiąta... W życiu organizacji społecznej to też może być bardzo dużo, ale może być i niewiele... Był to okres, w którym Rada sprawdziła formułę swojego istnienia. Dziś stopniowo ulepszamy współpracę z organizacjami. Pokonaliśmy pewne „choroby dziecięce". Między innymi chodzi o odczuwaną dawniej, a niekiedy sztucznie podsycaną atmosferę niechęci do współdziałania i uzgadniania jednolitej „strategii" podejmowanych kroków. To uważam za sukces i sądzę, że uda nam się uniknąć popełniania tych samych błędów. Ale to nie jest sukces samej Rady Polaków, tylko sukces całego społeczeństwa. Wracając do pytania, uważam niewątpliwie za sukces, że dziś już Rada Polaków jest organem uznawanym i akceptowanym przez centralne władze naszego państwa. Trochę gorzej sytuacja wygląda przy załatwianiu konkretnych spraw na szczeblu powiatowym.

Kolejna sprawa to fakt, że kiedyś miała Rada Polaków do dyspozycji jedno pomieszczenie, udostępnione przez Zarząd Główny PZKO w Klubie PZKO przy ul. Bożka w Cz. Cieszynie. Dzisiaj mamy możliwość wynajmowania pomieszczeń przy ul. Głównej, z których kilka razy w miesiącu korzystają (przeważnie nieodpłatnie) inne organizacje. Rada ma też swoją Kancelarię, powstał Ośrodek Dokumentacyjny... Dzisiaj jesteśmy też w stanie zapewnić wydawanie „Głosu Ludu" - uważam to za sukces niezależnie od tego, że ciągle pojawiają się głosy krytyczne wobec „GL", gdyż są przecież i głosy chwalące poziom i treść gazety. Fakt, że udało nam się bez przerwy wydawać „GL" w okresach trudnych - bo trzeba przypomnieć, że Rada przejmując obowiązki wydawcy nie miała właściwie ani pieniędzy na ten cel, ani opracowanych struktur wewnętrznych czy organizacyjnych - jest niewątpliwie wielkim sukcesem. Myślę, że należałoby tu też złożyć ukłon w stronę pracowników „GL", którzy z tym wydawcą - „uczącym się" na własnych błędach - wytrzymali.

◆ ◆ Mówimy tu o prasie. Od drugiego posiedzenia Rady Polaków tej kadencji pełni Pani również funkcję rzeczniczki prasowej Rady... Interesuje mnie, w jaki sposób chce Rada dotrzeć z informacją do czeskiej prasy, radia czy telewizji?

- Chciałaby podkreślić, że nie jestem rzecznikiem prasowym w tym najszerzej rozumianym znaczeniu, gdyż to - moim zdaniem - powinien robić profesjonalista, który poświęcałby się takiej funkcji zawodowo, przygotowywał materiały, zwoływał konferencje prasowe... Rada nie może sobie jednak pozwolić na zatrudnienie takiego człowieka. Ja pełnię tę funkcję dlatego, że jako pracownica Ośrodka Dokumentacji i Kancelarii jestem osiągalna na miejscu.

A jeśli chodzi o informowanie czeskich mediów i całego środowiska - Rada Polaków już od dłuższego czasu stara się robić to na zwoływanych przez siebie konferencjach prasowych. Mamy dobre doświadczenia ze współpracą z Syndykatem Dziennikarzy w Ostrawie, ale zwoływaliśmy też „prasówki" w Pradze, gdzie udostępniała nam swoich lokali ČTK... Inną metodą mogłoby być dotarcie do telewizji, która ma w dzisiejszych czasach o wiele większą siłę oddziaływania niż prasa. Na ten temat dyskutowaliśmy m. in. na ostatnim posiedzeniu podkomisji ds. mniejszości narodowych w Parlamencie. W dyskusji tej brał udział również szef czeskiej telewizji publicznej Ivo Mathé. Rada Polaków od dłuższego czasu zastanawia się nad możliwością uruchomienia programu nt. mniejszości w telewizji ostrawskiej. Po wielu dyskusjach rodzi się koncepcja umieszczania informacji o mniejszościach i dla mniejszości w już istniejących programach publicystycznych i sprawozdawczych, takich jak ostrawski „Report" czy „Klekánice".

◆ ◆ Padły tu już kilka razy nazwy Ośrodek Dokumentacyjny i Kancelaria Rady Polaków... Nie zawsze w ostatnim czasie Kancelaria pracowała tak, jak by miała. Jak Pani widzi możliwości poprawy sytuacji?

- Niestety, po odejściu nieodżałowanego szefa Kancelarii Jana Przywary, musiałam się zająć prowadzeniem tych spraw ja (trzeba wiedzieć, że Ośrodek Dokumentacyjny jest w myśl swojego statutu częścią organizacyjną Kancelarii). Niestety, ucierpiała na tym zarówno jakość pracy Ośrodka, jak i Kancelarii. Już teraz jednak mogę poinformować, że przyjęliśmy w tym tygodniu nową pracownicę, co z pewnością usprawni pracę Kancelarii.

Myślę jednak, że nie jest to rozwiązanie systemowe i ostateczne. Dlatego na jednym z ostatnich posiedzeń Rady Polaków wysunęłam wniosek stworzenia nowej instytucji - tzw. „obecně prospěšné společnosti" (towarzystwo użyteczności publicznej), która przejęłaby m. in. obowiązki prowadzenia Kancelarii - oraz Ośrodka Dokumentacyjnego, jak również zajęłaby się działalnością wydawniczą oraz organizowaniem niektórych przedsięwzięć kulturalnych. Zdajemy sobie sprawę z tego, że podjęcie takiej decyzji jest sprawą bardzo ważną i nie można tego robić pochopnie. Musimy więc określić dokładnie status tej instytucji, kompetencje jej pracowników, wzajemne powiązania między poszczególnymi działami, a przede wszystkim kwestie finansowe. Tematem tym zajmować się będziemy na najbliższych posiedzeniach Rady Polaków, a ponieważ chcemy rozważyć również możliwość przystąpienia do towarzystwa innych organizacji - członków Kongresu Polaków - nie obędzie się też bez dyskusji na forum Rady Przedstawicieli.

Rozmawiał: **JACEK SIKORA**

GŁOSIK GŁOSIK GŁOSIK GŁOSIK

NA ROBOCZO - ALE BARDZO PRZYJEMNIE

Majowy dzień w Bukowcu

Każdy, kto miał możliwość przyjechać do Bukowca, mógł zauważyć piękno okolicy. Nie tylko przyroda zachwyca, lecz także stare drewniane chałupy i zabudowania gospodarcze, które są przykładem dawnej architektury ludowej. Bardzo mało wiosek na naszym terenie może się pochlubić tyloma drewnianymi obiektami.

Nasza szkoła już od paru lat realizuje program „My i nasz region". Ma on na celu ocalić od zapomnienia istniejące jeszcze wartości kulturowe, wskrzesić różne tradycje, przypomnieć zapomniane piosenki. *(O dwóch pięknych starych zwyczajach dowiedzieliście się w ubiegłym tygodniu z listów Pawlinki i Lucynki - przyp. red.)* Otwarliśmy w naszej szkole Małe Muzeum Regionalne im. Karola Piegzy, oprócz tego stale organizujemy różne imprezy, które mają uwrażliwić dzieci na piękno i sprawić, by folklor nie był im obcy.

Jedną z nich były ostatnio warsztaty plastyczne. Pierwszomajowy dzień był bardzo pracowity dla dzieci i naszych gości - malarzy Moniki Milerskiej, Oskara Pawlasa i Józefa Drونga. Już od rana pani mgr Milerska zaznajamiała dzieci z impresjonizmem, błękitem paryskim, z mieszaniem kolorów i malowaniem temperami. W tym czasie panowie penetrowali teren, zapełniając swoje szkicowniki.

Po południu wyszliśmy w plener. Dzieci mogły obserwować, jak powstaje obraz olejny i usłyszeć dużo cennych wskazówek od pana mgra Pawlasa. Druga grupa obserwowała przy pracy pana J. Drونga, który piórkiem i tuszem tworzył rysunek drobnymi kreskami. Dzieci szkicowały „drzewionki dworu Korole" i najbliższą okolicę. Później kolorowały swoje rysunki suchym pastelem. Na zakończenie wysłuchały jeszcze kilku wskazówek pani Milerskiej o rysowaniu zwierząt i postaci w różnych sytuacjach. Po ocenie prac, dzieci bardzo zadowolone rozeszły się do domów.

▲ *Pan Oskar Pawlas przy pracy.*

◄ *Pan Józef Drونg i grupka dzieci pilnie obserwująca pracę artysty.*

Nasza szkoła bardzo sobie ceni, że goście znaleźli czas i przyjechali do Bukowca, by przekazać dzieciom część swoich umiejętności, radość tworzenia oraz że pomogli im w zauważaniu piękna wokół siebie. Trud nie poszedł na marne i ten dzień, w którym dzieci mogły obserwować prawdziwych malarzy przy pracy i wspólnie tworzyć, pozostanie im na długo w pamięci, czemu dały wyraz w późniejszych rozmowach.

LSz.

Dzieci z Bukowca wiodą prym w wielu konkursach rysunkowych, co mogliście zauważyć w naszej rubryce, w której często figurują ich nazwiska na listach nagród. Ale i w innych szkołach rozwijają się młode talenty - na przykład w Karwinie-Nowym Mieście. Pierwszoklasistka Kasia Gergiłak (patrz rysunek obok) dzielnie dotrzymuje kroku swojej koleżance Danielce Vitoš, która już od dłuższego czasu ilustruje listy swojego brata Adasia.

Finał II edycji konkursu „Czy znasz swoją bibliotekę?"

Kochani! Bardzo nam miło, że możemy Was zapoznać z wynikami konkursu, w trakcie którego - czyli od września 1996 do kwietnia 1997 - mieliście co najmniej 5 razy odwiedzić swoją bibliotekę, odpowiedzieć na 3 pytania i wysłać je na karcie potwierdzonej przez bibliotekarkę tego oddziału, którego jesteście czytelnikami. Niektórzy chyba zapomnieli o tym i nie spełnili warunków regulaminu, bo nadeszło mniej odpowiedzi niż w roku ubiegłym - było ich 339. Przysłały je dzieci odwiedzające 24 oddziały bibliotek na terenie Zaolzia, najwięcej odpowiedzi nadeszło z Cz. Cieszyna. Wszyscy uczestnicy wzięli udział w losowaniu nagród, które ufundowały firmy KOEXIMPO Co Ltd. i OLZA TRADING z Cz. Cieszyna oraz Stowarzyszenie „Wspólnota Polska" w Warszawie.

A oto lista 45 laureatów: Iwona Hnylach (Cz. Cieszyn-Kocobędz), Sebastian Wolny, Marta Szymeczek, Ester Martynek, Renata Kulhanek, Krzysztof Szturc (wszyscy Cz. Cieszyn), Michał Kołorz (Hawierzów-Miasto), Marek Chmiel (Ha-Błędowice), Renata Jasiok (Ha-Podlesie), Walerka Słowik (Ha-Sucha), Janina Rusnok, Monika Szturc (obie Bystrzyca), Agnieszka Stonawska (Nydek), Beata Kalina, Lucyna Zotyka, Michał Giemza (Sucha Górna), Teresa Dedek, Żaneta Marszałek, Maria Szotkowska, Mateusz Zwyrtek (wsz. Mosty k. Jabłonkowa), Ewa Gałuszka, Monika Fukała, Beata Čmiel (wsz. Karwina), Gabina Szkandera (Jabłonków', Maksymilian Gazur (Pioseczna), Gabina Chraścina (Bukowiec), Monika Wrona, Iwona Kurek (obie Piosek), Marek Przeczek, Marek Zielina, Lenka Zielina, Piotr Zahraj (wsz. Olbrachcice), Marek Wróbel (Stonawa), Lucynka Brózda (Łomna Górna), Anna Klapsia (Łomna Dolna), Janina Wilhelm (Wędrynia), Danuta Balon (Ropica), Zuzanna Ściskała (Trzycież), Czesław Sztwiertnia (Lutynia Dolna), Zuzanna Fizel (Gródek), Magdalena Chrobok (Piotrowice), Jakub Kowalczyk (Śmiłowice), Renata Kujawa (Karpętna), Marian Kawulok (Trzyniec), Jolana Śliż (Żuków Dolny).

Serdecznie gratulujemy i zapraszamy wszystkich wymienionych na uroczyste rozdanie nagród, które odbędzie się w bibliotece w Karwinie-Frysztacie w środę, dnia 28 maja br. o godz. 14.00 (pisemne zaproszenia wyślemy niebawem).

Ernestynka i jej koleżanki

Rubrykę przygotowała:
IRENA STONAWSKA

✿ GŁOSIK I LUDMIŁA ✿ GŁOSIK I LUDMIŁA ✿ GŁOSIK I LUDMIŁA ✿

NASZ ADRES: Redakcja „Głosu Ludu", P.O.Box 29, Novinářská 3, 709 29 Ostrava 1.
UWAGA! Pisząc do nas nie zapomnij podać swego adresu i napisać, ile masz lat!

PRZETRWAŁO PRZYWIĄZANIE DO RODZINNYCH STRON

Wierność w herbie

Dziś już nic w karwińskiej dzielnicy zwanej Kopalniami nie świadczy o tym, że kiedyś była to samodzielna, wcale nie mała, miejscowość. Ludna i rozległa Karwina miała kilka dzielnic - Granice, Sowiniec, Henryk, Solca, Nowy Jork i Meksyk to tylko niektóre z nich. W każdej dzielnicy istniało Koło PZKO, przy wielu działały samodzielne chóry mieszane.

Szczególnie znany był w latach 50. „nowojorski" chór „Przyjaźń" pracujący pod kierownictwem Ernesta Sembola. Spotykając się czasami na imprezach i festiwalach PZKO z dawnymi chórzystami oraz koleżankami i kolegami z ławy szkolnej, żałujemy niezmiernie, że nie możemy urządzić spotkania w swojej salce prób, w dawnej szkole... Wszystko to runęło bowiem wraz z większością budynków mieszkalnych wskutek szkód górniczych, czyli - nazywając rzecz po imieniu - rabunkowego wydobycia węgla. Węgla, które jest zarówno bogactwem, jak i przekleństwem starej Karwiny. Karwiniacy rozpierzchli się w różne strony, tam, gdzie znaleźć można było nowy dom, mieszkanie, pracę... Jedno jednak przetrwało: niezwykle wprost przywiązanie do stron rodzinnych, wierność, jaką trudno zaobserwować u obywateli innych miejscowości.

Dla przykładu opiszę tu krótko historię jednego Koła PZKO. Kiedy Dom „Praca" pochylony już tak, że siedzący na jednym końcu sali uczestnicy spotkań zsuwali się powoli w drugi kąt, groził zawaleniem się, członkowie Koła PZKO Karwina-Centrum przenosili kilkakrotnie swoją świetlicę z miejsca na miejsce, do kolejno zapadających się w ziemię budynków. Stopniowo wyprowadzający się ze starej Karwiny ludzie dojeżdżali na spotkania i liczne w tym czasie imprezy z okolicznych miast.

Szczególnie prężny był Klub Kobiet. Wreszcie jednak koszta utrzymania świetlicy przerosły możliwości malejącego przecież liczebnie Koła, w dodatku ani jeden jego członek w dzielnicy Kopalnie już nie mieszkał, postanowiono więc przenieść się w bardziej przyjazne strony. W październiku 1995 roku gościny udzieliło karwiniakom Miejscowe Koło PZKO w Karwinie-Nowym Mieście. Prezes Koła Centrum, inż. Stanisław Fierla, trwający wiernie na swoim stanowisku od roku 1986, bardzo sobie chwali współpracę z „nowomiejskimi" PZKO-wcami. Koło Centrum nie tylko korzysta nieodpłatnie z salki, ale może też zamieszczać wiadomości w „Informatorze" gospodarzy, co umożliwia wzajemne spotkania na wszelkich imprezach obu Kół. Obecnie MK PZKO Karwina-Centrum skupia 30 członków. Wierni pozostali mu nie tylko ludzie mieszkający w obrębie wielkiej Karwiny. I tak na przykład sekretarz Koła, Hilda Galoczowa, dojeżdża z Czeskiego Cieszyna. Przynajmniej dwa razy w roku pojawia się z interesującymi wykładami MUDr Alojzy Bura z Nowego Jiczyna. Przeważnie korespondencyjne kontakty utrzymuje z Kołem Krystyna Bezděk, która nigdy jeszcze nie zapomniała na czas przesłać składek członkowskich aż z Jindrzichowego Hradca. Nadal też działa Klub Kobiet pod kierunkiem Ireny Buławowej z Karwiny-Granic. Jedna z członkiń mieszka w Hawierzowie, najstarszy chyba członek Koła i były jego prezes, prawie 90-letni Józef Szczyrba, przyjeżdża czasami do Karwiny z Lesznej Dolnej.

Jak z tego wynika, jest kogo i za co chwalić. Warto też przyjechać na którąś z imprez tych zaprzyjaźnionych Kół i spotkać się z ludźmi, którzy zasługiwaliby na specjalny herb - ze znakiem symbolizującym wierność...

IRENA STONAWSKA

Do „Barona" nie wstąpiliśmy...

Trasa pierwszej tegorocznej wycieczki Klubu Panów w Najlepszych Leciech była bardzo nietypowa. Tym razem spacer po zdrowie, uprawiany od lat, zamieniono na penetrację krajoznawczą - wyruszono z przystanku kolejowego w Suchej Górnej, kierując się w stronę Stonawy, Darkowa, by zakończyć ostatecznie przechadzkę we Frysztacie.

Okolica, tym bardziej, że spóźniona wiosna nie zdążyła wówczas jeszcze okryć drzew zielenią, była smutna, tragiczna, przerażająca. Po nowo wybudowanych drogach kursowały ciężarówki załadowane „hałdowiną" lub gliną. W ten sposób, niewyobrażalnym kosztem usiłuje się zakryć, zasklepić, podleczyć okropne rany zadane krajobrazowi. Stonawa skurczyła się praktycznie do okolic ratusza i kościoła, natomiast oazą w Darkowie - wyspą zieleni i przywracanego zdrowia - są tereny miejscowego uzdrowiska-kąpieli. No i mamy nareszcie miasto - Frysztat.

Siedząc przy kawce, ktoś nadmienił, że mieliśmy wstąpić do „Barona", restauracji, którą autor pomysłu poznał niechcący, przymusowo wiosną 1942 roku. Słuchaliśmy opowieści...

„Wówczas gestapo przeprowadzało masowe wysiedlenie: „Ins neue Heimat". Zwożono ludzi do browaru, żeby mieć ich pod ręką. Nazajutrz miał nastąpić wyjazd. W dużej sali próbowano ułożyć się do odpoczynku, z niepokojem wyczekiwano nowych wypadków. Leżeliśmy na gołej podłodze, rzędami. Wczesnym rankiem krzyki gestapowców podniosły nas z twardych desek. Pozbieraliśmy nasze tobołki, ot wszystko, co nam pozwolono zabrać z domu. Sformowani w kolumnę szliśmy czwórkami przez rynek do starego dworca kolejowego, gdzie załadowano nas do podstawionych wagonów towarowych. Pociąg ruszył w nieznane. Szeptano między sobą, że na roboty przymusowe. Niestety, była to prawda. Na szczęście nie spełniły się „prorocze słowa" urzędnika namawiającego do przyjęcia „Volkslisty": ... on i tak zdechnie".

Do „Barona" nie wstąpiliśmy, a jednak wspomnienia tamtych przeżyć malują się w najmniejszych szczegółach.

G.F. (KPNL)

Nieciekawa zabawa

Słucham radia, oglądam telewizję, czytam prasę i ze wszystkich stron słyszę, że stosunki międzyludzkie bardzo się zmieniły. Tak, zmieniły, nie jednak na lepsze, jak myślałem, ale odwrotnie, na gorsze. Wiem, że wiele nieporozumień, sporów itd. powstaje po prostu tylko dlatego, że nie umiemy słuchać lub nie chcemy się wzajemnie słuchać. Niektórzy twierdzą, że z naszych serc znikły niektóre uczucia, jak miłość czy współczucie. Tak, to raczej prawda. Ludzie według mnie stali się bardziej nieczuli, łakomi i zachłanni.

Minęły już czasy, kiedy nie baliśmy się chodzić po ulicach miast po zachodzie słońca, kiedy na wsi nie zamykano domów i obejść. Dziś niestety niebezpieczeństwo grozi nawet w biały dzień.

Niedawno, kiedy wychodziłem zamyślony z domu na pewnym osiedlu i niosłem ciężką torbę, podbiegł do mnie mały chłopiec i rzucił mi coś pod nogi. Odezwały się wybuchy. Po lekkim szoku, nie widząc owego sprawcy, poszedłem dalej, tym razem baczniej się rozglądając i obserwując, co dzieje się wokoło. Po chwili jednak tuż obok mojej głowy przeleciała kolejna petarda, która wybuchła dwa kroki ode mnie. Przeżyłem drugi, tym razem większy szok. Lekko podenerwowany, nie widząc sprawców czy sprawcy tych czynów, poszedłem dalej, uważnie rozglądając się po osiedlu. Kiedy przechodziłem koło nieopodal stojącego bloku, eksplodowały dalsze dwie petardy. Huk był niesamowity. Dom poruszył się jakby w posadach. Czując, że ktoś chyba specjalnie bawi się na mój rachunek, nie widząc jednak nikogo, kto ewentualnie dybałby na me życie, opuściłem czym prędzej niegościnne osiedle. Do tej pory nie wiem, czy ktoś próbował mnie nastraszyć, zastraszyć czy zabić, bo różne rzeczy dzieją się na tym świecie. Wiem jednak jedno. Trzeba bardziej uważać, co dzieje się wokoło.

Z podobnymi przypadkami spotkali się także moi znajomi i znajomi moich znajomych. Wiem, że pewna babunia z sąsiedztwa z powodu wybuchu petard, rzuconych przez dzieciaki, nie słyszy na jedno ucho. Dlatego zastanawiam się, czy należy dzieciom dawać do rąk tę niebezpieczną przecież zabawkę?

(B.J.K.)

OSTATNI PREZYDENT RP NA UCHODŹSTWIE, RYSZARD KACZOROWSKI, SPECJALNIE DLA „GŁOSU LUDU":

Sprawa podwójnego obywatelstwa jest bardzo trudna

Dokończenie ze str. 1

Prezydent Raczkiewicz stwierdził w jednym ze swoich orędzi, że Urząd Prezydenta przekaże najbardziej godnemu z Polaków, który będzie wyłoniony w wolnych i powszechnych wyborch. I tak się stało dopiero niestety po wielu, wielu latach, w roku 1990, kiedy w wolnych wyborach naród polski bez żadnego nacisku zewnętrznego wybrał prezydentem Rzeczypospolitej pana Lecha Wałęsę.

◆ ◆ Rząd komunistycznej Polski został uznany przez mocarstwa światowe i większość państw. Jak zatem traktowano na arenie międzynarodowej rząd londyński? Jaki był stosunek do emigracyjnego rządu polskiego władz brytyjskich?

- Może zacznę od tego ostatniego pytania. Stosunek rządu brytyjskiego do rządu polskiego, który pozostał w Londynie po cofnięciu uznania przez mocarstwa, był stosunkiem obojętnym. Natomiast nie byliśmy przez nich uznawani, aczkolwiek wielu Brytyjczyków, członków Izby Lordów czy Izby Gmin utrzymywało z nami kontakty osobiste, nawet niektórzy bywali w siedzibie prezydenta z okazji jakichś świąt narodowych, na które byli zapraszani. Oczywiście to uznawanie czy nieuznawanie rządu polskiego nie nastąpiło jednego dnia. To ciągnęło się dosyć długo. Najdłużej uznawany był przedstawiciel rządu polskiego w Londynie w Watykanie. Potem w Irlandii. To trwało kilka lat, zanim rządy zachodnie zaczęły uznawać rząd w Warszawie. Powiedziałem na wstępie, że stosunek rządu brytyjskiego do rządu polskiego był obojętnym. Myślę, że nawet można by go nazwać stosunkiem życzliwym. Nie tylko nie utrudniano nam, ale było i tak, kiedy można było odczuć, że nam ułatwiają jakąś działalność. Nie wtrącali się w to, co my robimy, ale jeżeli czegoś potrzebowaliśmy takiego, co nie naruszało stosunków między Wielką Brytanią a PRL-em, to na pewno mogliśmy od nich uzyskać.

◆ ◆ Kto finansował polski gabinet i Urząd Prezydenta RP na uchodźstwie?

- Zaraz po zakończeniu wojny skarb - bo trzeba tu przypomnieć, że ewakuując się poza granice państwa polskiego rząd wywiózł również skarb, żeby nie wpadł w ręce ani Niemców, ani Rosjan - pozostał przywieziony do Wielkej Brytanii a potem za morze dalej. I to była podstawa działalności rządu polskiego w okresie wojny. To było zabezpieczenie pożyczek, które rząd polski w Londynie zawierał z aliantami na dostawę broni i utrzymanie Armii Polskiej. Potem, kiedy przestano uznawać nasz rząd londyński, złoto zostało przekazane rządowi w Warszawie. Wtedy stanęliśmy wobec bardzo trudnej sytuacji. Bo zasoby finansowe kończyły się i trzeba było zapewnić możliwość działania rządu i Urzędu Prezydenta. Wtedy z inicjatywy wielu bardzo wybitnych Polaków, z generałem Andersem na czele, utworzono skarb narodowy. Polegał on na zbieraniu składek wśród Polaków w wolnym świecie na utrzymanie rządu polskiego. Nigdy nie przyjmowaliśmy żadnych pieniędzy obcych, bo wiadomo, że za takimi pieniędzmi kryłyby się jakieś żądania w stosunku do nas. Nie chcieliśmy żadnych zobowiązań wobec obcych i skarb narodowy utrzymywał działalność rządu polskiego i Urzędu Prezydenta.

◆ ◆ Panie prezydencie, w lipcu 1989 roku, po śmierci swego poprzednika, prezydenta Kazimierza Sabbata, został pan - jak się okazało - ostatnim na uchodźstwie prezydentem RP, a więc „prezydentem spełnionej wiary i nadziei". Czy przyjmując insygnia prezydenckie wierzył pan, że to właśnie panu będzie już dane przekazać te symbole niepodległości Polski i Urzędu Prezydenta Rzeczypospolitej człowiekowi wybranemu przez naród w wyborach powszechnych?

- Wtedy, kiedy prezydent Sabbat wyznaczał swego następcę, co nastąpiło po konsultacjach ze stronnictwami wchodzącymi w skład Rady Narodowej, wiedzieliśmy już, że zbliża się już ten moment, że coś może nastąpi takiego, co pozwoli nam na zakończenie naszej działalności, że Polska odzyska suwerenność i wolność. Wtedy, kiedy wyznaczano następcę, kiedy prezydent Sabbat mnie o tym powiadomił, przyjąłem to licząc na to - ponieważ jemu pozostawało jeszcze pięć lat na Urzędzie Prezydenta - że jeszcze w tym okresie spełnią się nasze oczekiwania i że Polska będzie wolna. Niestety prezydent Sabbat zmarł nagle, przedwcześnie, i objąłem ten Urząd z nadzieją (zresztą każdy mój poprzednik zapewne taką miał nadzieję, ale ja miałem chyba jeszcze większą, bo zmiany, jakie się w Polsce dokonywały w 1989 roku, były tego powodem), że zbliża się ten dzień, kiedy będziemy mogli powiedzieć, że swój obowiązek spełniliśmy do końca.

▲ *Ryszard Kaczorowski, ostatni Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej na Uchodźstwie, który do 1990 roku rezydował w Londynie.* ***Fot. autor***

◆ ◆ Jak ocenia pan z perspektywy blisko ośmiu lat sytuację polityczną w III RP i rozwój społeczno-gospodarczy Kraju? Co pan sądzi o dążeniach Polski do Unii Europejskiej i do NATO?

- Po 50 latach niemożności prowadzenia własnej polityki i gospodarczego rozwoju Kraju, to, co się potem w Polsce stało, nie powinno nas dziwić. Dlatego że nie było swobody działania. Ludzie nie wiedzieli, jak użyć tej wolności, którą nagle odzyskali. Wielu nie zdawało sobie z tego sprawy, ale ten system, w którym żyli, nie nauczył ich samodzielności. Samodzielności myślenia, samodzielności działania. Wszystko było kierowane odgórnie przez partię i te pozostałości tego wychowania i tej sytuacji odbijają się na życiu wewnętrznym Kraju jeszcze dzisiaj. Bardzo ważną sprawą dla naszej przyszłości jest wejście Polski do struktur obronnych NATO i do Unii Europejskiej. Jak widzimy z doświadczenia krajów, które to zrobiły, Unia Europejska pozwala na otwarcie granic dla polskich produktów i jest taką zachętą do większego wysiłku i do produkowania towarów lepszych i sprzedawania ich poza granicami Polski. A NATO daje nam parasol ochronny. Jesteśmy z tą Europą związani tysiącem lat naszej kultury i chociaż nie ma w tej chwili bezpośredniego zagrożenia państwa polskiego, to jednak świadomość, że jesteśmy w takim systemie obronnym, pomaga do prowadzenia polityki zagranicznej bezpiecznej.

◆ ◆ Panie prezydencie, ostatnio brał pan udział w obradach Senatu RP, w których uczestniczyli członkowie parlamentów różnych krajów świata, legitymujący się pochodzeniem polskim. W trakcie debaty ujawniła się sprawa podwójnego obywatelstwa Polaków, żyjących poza granicami Polski. W jaki sposób, pana zdaniem, prawo do obywatelstwa polskiego byłoby przyznawane na przykład Polakowi, który nie opuszczając swej Ojcowizny, znalazł się w granicach Republiki Czeskiej?

- No, nie tylko czeskiej. Ta sama sytuacja dotyczy naszych wschodnich granic. Sytuacja jest bardzo trudna, bo to nie są emigranci. Znaleźli się poza granicami Rzeczypospolitej Polacy, którzy - jak pan to nazwał - nie opuścili ojcowizny, zawsze byli i są u siebie. To granica państwa przesuwała się, pozostawiając ich poza wpływem państwa polskiego. Sprawa podwójnego obywatelstwa jest bardzo trudna. Myślę, że to wymaga jakiejś specjalnej dbałości, żeby to załatwić w sposób jak najbardziej korzystny dla tych wszystkich, którzy nie chcą stracić obywatelstwa polskiego, ale równocześnie muszą żyć i korzystać również z opieki instytucji państwowych tego kraju, w którym żyją. Rząd polski w Londynie z tych właśnie powodów uznał możliwość podwójnego obywatelstwa i zgodził się na to, że Polacy żyjący w wolnym świecie mogli zachować obywatelstwo polskie, przyjmując obywatelstwo kraju zamieszkania. Wiadomo było z debaty senackiej, że ta sprawa nie jest jeszcze dojrzała do załatwienia.

◆ ◆ Do czego takie podwójne obywatelstwo - czeskie i polskie - uprawniałoby Zaolziaka? Czy nie utraciłby on przy okazji przywilejów wynikających z posiadania obywatelstwa czeskiego?

- Właśnie dlatego mówiłem, że to jest bardzo delikatna sprawa. I wymaga głębokiego zastanowienia się, w jaki sposób to można załatwić. A także na których terenach to jest dopuszczalne. Bo w to wchodzi cały szereg zobowiązań. Między innymi sprawa służby wojskowej, sprawa płacenia podatków (chociaż podatki przeważnie płaci się tam, gdzie zarabia się pieniądze). Ale potrzeba jakiegoś uregulowania tej sprawy niewątpliwie istnieje. Może nie tyle obywatelstwo polskie, co formalne stwierdzenie przynależności do narodu polskiego lub jakaś inna tego rodzaju forma, która by zadowalała Polaków, żyjących poza granicami Polski.

◆ ◆ Jaki jest prawdopodobny termin wprowadzenia w życie tej interesującej uchwały Senatu?

- Tego nikt nie może przewidzieć. Myślę, że najważniejszym fragmentem tej uchwały jest sprawa uznania, że Polacy żyjący w kraju i za granicą mają te same prawa i te same obowiązki w stosunku do Polski. To dotyczy tych osób, które posiadają obywatelstwo polskie a żyją poza granicami Polski. Musi to przejść całą drogę legislacyjną, bo to jest uchwała Senatu, a więc przez komisje sejmowe, aż pod obrady Sejmu. I może to potrwać jeszcze z rok, zanim ta sprawa będzie załatwiona do końca. Ważne, że zrobiono dobry początek, że Senat poświęcił całą swoją dwudniową debatę tym zagadnieniom.

Panie prezydencie, dziękuję za rozmowę

KAZIMIERZ SANTARIUS

Ryszard Kaczorowski, ostatni prezydent RP na uchodźstwie urodził się 26 XI 1919 roku w Białymstoku; tam też ukończył szkołę handlową. Jak jego poprzednik, był również harcerzem. W 1940 r. został aresztowany przez NKWD i skazany na śmierć. Po tak zwanej amnestii w 1941 r. został zwolniony z łagra i dostał się do Armii gen. Andersa w Rosji. Po ewakuacji Armii z ZSRR służył w 3. Dywizji Strzelców Karpackich. Maturę ukończył w wojskowym liceum tej właśnie dywizji.

Do Anglii przyjechał po demobilizacji w 1947 r. Ukończył szkołę handlu zagranicznego. Do 1986 r. pracował w przemyśle jako księgowy. W latach 1955 - 1967 był Naczelnikiem Harcerzy, a następnie przewodniczącym ZHP na emigracji. W marcu 1986 r. wszedł w sktad Rady Narodowej jako nominat prezydenta oraz rządu. W gabinecie premiera Szczepanika pełnił niezwykle odpowiedzialtną funkcję ministra do spraw krajowych. Stało się to podstawą do mianowania go następcą prezydenta Sabbata.

Polska odzyskała suwerenność 9 XII 1990 r. W pierwszych powszechnych wyborach prezydentem został Lech Wałęsa. Polskie władze na uchodźstwie - z prezydentem Ryszardem Kaczorowskim i premierem Edwardem Szczepanikiem na czele - uznały, że funkcje i zadania prezydenta RP, zgodnie z postanowieniami art. 24. Konstytucji z 1935 r., dobiegły końca. Wieloletnia misja została spełniona. Nadeszła chwila, gdy można przekazać do Ojczyzny insygnia władzy prezydenckiej Drugiej Rzeczypospolitej: komplet pieczęci prezydenta Rzeczypospolitej, insygnia Orderu Orła Białego, flagę prezydenta, która uświetniała uroczystości odbywające się niegdyś na Zamku. (Według Wydawnictwa Sejmowego, Warszawa 1990)

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej

uchwalona przez Zgromadzenie Narodowe 2 kwietnia 1997 roku (5)

REFERENDUM

Art. 125. 1. W sprawach o szczególnym znaczeniu dla państwa może być przeprowadzone referendum ogólnokrajowe. **2.** Referendum ogólnokrajowe ma prawo zarządzić Sejm bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów lub Prezydent Rzeczypospolitej za zgodą Senatu wyrażoną bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby senatorów. **3.** Jeżeli w referendum ogólnokrajowym wzięło udział więcej niż połowa uprawnionych do głosowania, wynik referendum jest wiążący. **4.** Ważność referendum ogólnokrajowego oraz referendum, o którym mowa w art. 235 ust. 6, stwierdza Sąd Najwyższy. **5.** Zasady i tryb przeprowadzania referendum określa ustawa.

Rozdział V

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Art. 126. 1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej jest najwyższym przedstawicielem Rzeczypospolitej Polskiej i gwarantem ciągłości władzy państwowej. **2.** Prezydent Rzeczypospolitej czuwa nad przestrzeganiem Konstytucji, stoi na straży suwerenności i bezpieczeństwa państwa oraz nienaruszalności i niepodzielności jego terytorium. **3.** Prezydent Rzeczypospolitej wykonuje swoje zadania w zakresie i na zasadach określonych w Konstytucji i ustawach.

Art. 127. 1. Prezydent Rzeczypospolitej jest wybierany przez Naród w wyborach powszechnych, równych, bezpośrednich i w głosowaniu tajnym. **2.** Prezydent Rzeczypospolitej jest wybierany na pięcioletnią kadencję i może być ponownie wybrany tylko raz. **3.** Na Prezydenta Rzeczypospolitej może być wybrany obywatel polski, który najpóźniej w dniu wyborów kończy 35 lat i korzysta z pełni praw wyborczych do Sejmu. Kandydata zgłasza co najmniej 100 000 obywateli mających prawo wybierania do Sejmu. **4.** Na Prezydenta Rzeczypospolitej wybrany zostaje kandydat, który otrzymał więcej niż połowę ważnie oddanych głosów. Jeżeli żaden z kandydatów nie uzyska wymaganej większości, czternastego dnia po pierwszym głosowaniu przeprowadza się ponowne głosowanie. **5.** W ponownym głosowaniu wyboru dokonuje się spośród dwóch kandydatów, którzy w pierwszym głosowaniu otrzymali kolejno największą liczbę głosów. Jeżeli którykolwiek z tych dwóch kandydatów wycofa zgodę na kandydowanie, utraci prawo wyborcze lub umrze, w jego miejsce do wyborów w ponownym głosowaniu dopuszcza się kandydata, który otrzymał kolejno największą liczbę głosów w pierwszym głosowaniu. W takim przypadku datę ponownego głosowania odracza się o dalszych 14 dni. **6.** Na Prezydenta Rzeczypospolitej wybrany zostaje kandydat, który w ponownym głosowaniu otrzymał więcej głosów. **7.** Zasady i tryb zgłaszania kandydatów i przeprowadzania wyborów oraz warunki ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej określa ustawa.

Art. 128. 1. Kadencja Prezydenta Rzeczypospolitej rozpoczyna się w dniu objęcia przez niego urzędu. **2.** Wybory Prezydenta Rzeczypospolitej zarządza Marszałek Sejmu na dzień przypadający nie wcześniej niż na 100 dni i nie później niż na 75 dni przed upływem kadencji urzędującego Prezydenta Rzeczypospolitej, a w razie opróżnienia urzędu Prezydenta Rzeczypospolitej - nie później niż w czternastym dniu po opróżnieniu urzędu, wyznaczając datę wyborów na dzień wolny od pracy przypadający w ciągu 60 dni od dnia zarządzenia wyborów.

Art. 129. 1. Ważność wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej stwierdza Sąd Najwyższy. **2.** Wyborcy przysługuje prawo zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej na zasadach określonych w ustawie. **3.** W razie stwierdzenia nieważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej przeprowadza się nowe wybory, na zasadach przewidzianych w art. 128 ust. 2 dla przypadku opróżnienia urzędu Prezydenta Rzeczypospolitej.

Art. 130. Prezydent Rzeczypospolitej obejmuje urząd po złożeniu wobec Zgromadzenia Narodowego następującej przysięgi: „Obejmując z woli Narodu urząd Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, uroczyście przysięgam, że dochowam wierności postanowieniom Konstytucji, będę strzegł niezłomnie godności Narodu, niepodległości i bezpieczeństwa Państwa, a dobro Ojczyzny oraz pomyślność obywateli będą dla mnie zawsze najwyższym nakazem". Przysięga może być złożona z dodaniem zdania „Tak mi dopomóż Bóg".

Art. 131. 1. Jeżeli Prezydent Rzeczypospolitej nie może przejściowo sprawować urzędu, zawiadamia o tym Marszałka Sejmu, który tymczasowo przejmuje obowiązki Prezydenta Rzeczypospolitej. Gdy Prezydent Rzeczypospolitej nie jest w stanie zawiadomić Marszałka Sejmu o niemożności sprawowania urzędu, wówczas o stwierdzeniu przeszkody w sprawowaniu urzędu przez Prezydenta Rzeczypospolitej rozstrzyga Trybunał Konstytucyjny na wniosek Marszałka Sejmu. W razie uznania przejściowej niemożności sprawowania urzędu przez Prezydenta Rzeczypospolitej Trybunał Konstytucyjny powierza Marszałkowi Sejmu tymczasowe wykonywanie obowiązków Prezydenta Rzeczypospolitej. **2.** Marszałek Sejmu tymczasowo, do czasu wyboru nowego Prezydenta Rzeczypospolitej, wykonuje obowiązki Prezydenta Rzeczypospolitej w razie: **1)** śmierci Prezydenta Rzeczypospolitej, **2)** zrzeczenia się urzędu przez Prezydenta Rzeczypospolitej, **3)** stwierdzenia nieważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej lub innych przyczyn nieobjęcia urzędu po wyborze, **4)** uznania przez Zgromadzenie Narodowe trwałej niezdolności Prezydenta Rzeczypospolitej do sprawowania urzędu ze względu na stan zdrowia, uchwałą podjętą większością co najmniej 2/3 głosów ustawowej liczby członków Zgromadzenia Narodowego, **5)** złożenia Prezydenta Rzeczypospolitej z urzędu orzeczeniem Trybunału Stanu. **3.** Jeżeli Marszałek Sejmu nie może wykonywać obowiązków Prezydenta Rzeczypospolitej, obowiązki te przejmuje Marszałek Senatu. **4.** Osoba wykonująca obowiązki Prezydenta Rzeczypospolitej nie może postanowić o skróceniu kadencji Sejmu.

Art. 132. Prezydent Rzeczypospolitej nie może piastować żadnego innego urzędu ani pełnić żadnej funkcji publicznej, z wyjątkiem tych, które są związane ze sprawowanym urzędem.

Art. 133. 1. Prezydent Rzeczypospolitej jako reprezentant państwa w stosunkach zewnętrznych: **1)** ratyfikuje i wypowiada umowy międzynarodowe, o czym zawiadamia Sejm i Senat, **2)** mianuje i odwołuje pełnomocnych przedstawicieli Rzeczypospolitej Polskiej w innych państwach i przy organizacjach międzynarodowych, **3)** przyjmuje listy uwierzytelniające i odwołujące akredytowanych przy nim przedstawicieli dyplomatycznych innych państw i organizacji międzynarodowych. **2.** Prezydent Rzeczypospolitej przed ratyfikowaniem umowy międzynarodowej może zwrócić się do Trybunału Konstytucyjnego z wnioskiem w sprawie jej zgodności z Konstytucją. **3.** Prezydent Rzeczypospolitej w zakresie polityki zagranicznej współdziała z Prezesem Rady Ministrów i właściwym ministrem.

Art. 134. 1. Prezydent Rzeczypospolitej jest najwyższym zwierzchnikiem Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej. **2.** W czasie pokoju Prezydent Rzeczypospolitej sprawuje zwierzchnictwo nad Siłami Zbrojnymi za pośrednictwem Ministra Obrony Narodowej. **3.** Prezydent Rzeczypospolitej mianuje Szefa Sztabu Generalnego i dowódców rodzajów Sił Zbrojnych na czas określony. Czas trwania kadencji, tryb i warunki odwołania przed jej upływem określa ustawa. **4.** Na czas wojny Prezydent Rzeczypospolitej, na wniosek Prezesa Rady Ministrów, mianuje Naczelnego Dowódcę Sił Zbrojnych. W tym samym trybie może on Naczelnego Dowódcę Sił Zbrojnych odwołać. Kompetencje Naczelnego Dowódcy Sił Zbrojnych i zasady jego podl egłości konstytucyjnym organom Rzeczypospolitej Polskiej określa ustawa. **5.** Prezydent Rzeczypospolitej, na wniosek Ministra Obrony Narodowej, nadaje określone w ustawach stopnie wojskowe. **6.** Kompetencje Prezydenta Rzeczypospolitej, związane ze zwierzchnictwem nad Siłami Zbrojnymi, szczegółowo określa ustawa.

Art. 135. Organem doradczym Prezydenta Rzeczypospolitej w zakresie wewnętrznego i zewnętrznego bezpieczeństwa państwa jest Rada Bezpieczeństwa Narodowego.

Art. 136. W razie bezpośredniego, zewnętrznego zagrożenia państwa Prezydent Rzeczypospolitej, na wniosek Prezesa Rady Ministrów, zarządza powszechną lub częściową mobilizację i użycie Sił Zbrojnych do obrony Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 137. Prezydent Rzeczypospolitej nadaje obywatelstwo polskie i wyraża zgodę na zrzeczenie się obywatelstwa polskiego.

Art. 138. Prezydent Rzeczypospolitej nadaje ordery i odznaczenia.

Art. 139. Prezydent Rzeczypospolitej stosuje prawo łaski. Prawa taski nie stosuje się do osób skazanych przez Trybunał Stanu.

Art. 140. Prezydent Rzeczypospolitej może zwracać się z orędziem do Sejmu, do Senatu lub do Zgromadzenia Narodowego. Orędzia nie czyni się przedmiotem debaty.

Art. 141. 1. W sprawach szczególnej wagi Prezydent Rzeczypospolitej może zwołać Radę Gabinetową. Radę Gabinetową tworzy Rada Ministrów obradująca pod przewodnictwem Prezydenta

Ciąg dalszy na str. 6

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej

uchwalona przez Zgromadzenie Narodowe 2 kwietnia 1997 roku

Dokończenie ze str. 5

Rzeczypospolitej. **2.** Radzie Gabinetowej nie przysługują kompetencje Rady Ministrów.

Art. 142. 1. Prezydent Rzeczypospolitej wydaje rozporządzenia i zarządzenia na zasadach określonych w art. 92 i art. 93. **2.** Prezydent Rzeczypospolitej wydaje postanowienia w zakresie realizacji pozostałych swoich kompetencji.

Art. 143. Organem pomocniczym Prezydenta Rzeczypospolitej jest Kancelaria Prezydenta Rzeczypospolitej. Prezydent Rzeczypospolitej nadaje statut Kancelarii oraz powołuje i odwołuje Szefa Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej.

Art. 144. 1. Prezydent Rzeczypospolitej, korzystając ze swoich konstytucyjnych i ustawowych kompetencji, wydaje akty urzędowe. **2.** Akty urzędowe Prezydenta Rzeczypospolitej wymagają dla swojej ważności podpisu Prezesa Rady Ministrów, który przez podpisanie aktu ponosi odpowiedzialność przed Sejmem. **3.** Przepis ust. 2 nie dotyczy: **1)** zarządzania wyborów do Sejmu i Senatu, **2)** zwoływania pierwszego posiedzenia nowo wybranych Sejmu i Senatu, **3)** skracania kadencji Sejmu w przypadkach określonych w Konstytucji, **4)** inicjatywy ustawodawczej, **5)** zarządzania referendum ogólnokrajowego, **6)** podpisywania albo odmowy podpisania ustawy, **7)** zarządzania ogłoszenia ustawy oraz umowy międzynarodowej w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej, **8)** zwracania się z orędziem do Sejmu, do Senatu lub do Zgromadzenia Narodowego, **9)** wniosku do Trybunału Konstytucyjnego, **10)** wniosku o przeprowadzenie kontroli przez Najwyższą Izbę Kontroli, **11)** desygnowania i powoływania Prezesa Rady Ministrów, **12)** przyjmowania dymisji Rady Ministrów i powierzania jej tymczasowego pełnienia obowiązków, **13)** wniosku do Sejmu o pociągnięcie do odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu członka Rady Ministrów, **14)** odwoływania ministra, któremu Sejm wyraził wotum nieufności, **15)** zwoływania Rady Gabinetowej, **16)** nadawania orderów i odznaczeń, **17)** powoływania sędziów, **18)** stosowania prawa łaski, **19)** nadawania obywatelstwa polskiego i wyrażania zgody na zrzeczenie się obywatelstwa polskiego, **20)** powoływania Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, **21)** powoływania Prezesa i Wiceprezesa Trybunału Konstytucyjnego, **22)** powoływania Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego, **23)** powoływania prezesów Sądu Najwyższego oraz wiceprezesów Naczelnego Sądu Administracyjnego, **24)** wniosku do Sejmu o powołanie Prezesa Narodowego Banku Polskiego, **25)** powoływania członków Rady Polityki Pieniężnej, **26)** powoływania i odwoływania członków Rady Bezpieczeństwa Narodowego, **27)** powoływania członków Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, **28)** nadawania statutu Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej oraz powoływania i odwoływania Szefa Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej, **29)** wydawania zarządzeń na zasadach określonych w art. 93, **30)** zrzeczenia się urzędu Prezydenta Rzeczypospolitej.

Art. 145. 1. Prezydent Rzeczypospolitej za naruszenie Konstytucji, ustawy lub za popełnienie przestępstwa może być pociągnięty do odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu. **2.** Postawienie Prezydenta Rzeczypospolitej w stan oskarżenia może nastąpić uchwałą Zgromadzenia Narodowego podjętą większością co najmniej 2/3 głosów ustawowej liczby członków Zgromadzenia Narodowego na wniosek co najmniej 140 członków Zgromadzenia Narodowego. **3.** Z dniem podjęcia uchwały o postawieniu Prezydenta Rzeczypospolitej w stan oskarżenia przed Trybunałem Stanu sprawowanie urzędu przez Prezydenta Rzeczypospolitej ulega zawieszeniu. Przepis art. 131 stosuje się odpowiednio.

Rozdział VI

RADA MINISTRÓW I ADMINISTRACJA RZĄDOWA

Art. 146. 1. Rada Ministrów prowadzi politykę wewnętrzną i zagraniczną Rzeczypospolitej Polskiej. **2.** Do Rady Ministrów należą sprawy polityki państwa nie zastrzeżone dla innych organów państwowych i samorządu terytorialnego. **3.** Rada Ministrów kieruje administracją rządową. **4.** W zakresie i na zasadach określonych w Konstytucji i ustawach Rada Ministrów w szczególności: **1)** zapewnia wykonanie ustaw, **2)** wydaje rozporządzenia, **3)** koordynuje i kontroluje prace organów administracji rządowej, **4)** chroni interesy Skarbu Państwa, **5)** uchwala projekt budżetu państwa, **6)** kieruje wykonaniem budżetu państwa oraz uchwala zamknięcie rachunków państwowych i sprawozdanie z wykonania budżetu, **7)** zapewnia bezpieczeństwo wewnętrzne państwa oraz porządek publiczny, **8)** zapewnia bezpieczeństwo zewnętrzne państwa, **9)** sprawuje ogólne kierownictwo w dziedzinie stosunków z innymi państwami i organizacjami międzynarodowymi, **10)** zawiera umowy międzynarodowe wymagające ratyfikacji oraz zatwierdza i wypowiada inne umowy międzynarodowe. **11)** sprawuje ogólne kierownictwo w dziedzinie obronności kraju oraz określa corocznie liczbę obywateli powoływanych do czynnej służby wojskowej, **12)** określa organizację i tryb swojej pracy.

Art. 147. 1. Rada Ministrów składa się z Prezesa Rady Ministrów i ministrów. **2.** W skład Rady Ministrów mogą być powoływani wiceprezesi Rady Ministrów. **3.** Prezes i wiceprezes Rady Ministrów mogą pełnić także funkcję ministra. **4.** W skład Rady Ministrów mogą być ponadto powoływani przewodniczący określonych w ustawach komitetów.

Art. 148. Prezes Rady Ministrów: **1)** reprezentuje Radę Ministrów, **2)** kieruje pracami Rady Ministrów, **3)** wydaje rozporządzenia, **4)** zapewnia wykonywanie polityki Rady Ministrów i określa sposoby jej wykonywania, **5)** koordynuje i kontroluje pracę członków Rady Ministrów, **6)** sprawuje nadzór nad samorządem terytorialnym w granicach i formach określonych w Konstytucji i ustawach, **7)** jest zwierzchnikiem służbowym pracowników administracji rządowej.

Art. 149. 1. Ministrowie kierują określonymi działami administracji rządowej lub wypełniają zadania wyznaczone im przez Prezesa Rady Ministrów. Zakres działania ministra kierującego działem administracji rządowej określają ustawy. **2.** Minister kierujący działem administracji rządowej wydaje rozporządzenia. Rada Ministrów, na wniosek Prezesa Rady Ministrów, może uchylić rozporządzenie lub zarządzenie ministra. **3.** Do przewodniczącego komitetu, o którym mowa w art. 147 ust. 4, stosuje się odpowiednio przepisy odnoszące się do ministra kierującego działem administracji rządowej.

Art. 150. Członek Rady Ministrów nie może prowadzić działalności sprzecznej z jego obowiązkami publicznymi.

Art. 151. Prezes Rady Ministrów, wiceprezesi Rady Ministrów i ministrowie składają wobec Prezydenta Rzeczypospolitej następującą przysięgę: „Obejmując urząd Prezesa Rady Ministrów (wiceprezesa Rady Ministrów, ministra), uroczyście przysięgam, że dochowam wierności postanowieniom Konstytucji i innym prawom Rzeczypospolitej Polskiej, a dobro Ojczyzny oraz pomyślność obywateli będą dla mnie zawsze najwyższym nakazem." Przysięga może być złożona z dodaniem zdania „Tak mi dopomóż Bóg".

Art. 152. 1. Przedstawicielem Rady Ministrów w województwie jest wojewoda. **2.** Tryb powoływania i odwoływania oraz zakres działania wojewodów określa ustawa.

Art. 153. 1. W celu zapewnienia zawodowego, rzetelnego, bezstronnego i politycznie neutralnego wykonywania zadań państwa, w urzędach administracji rządowej działa korpus służby cywilnej. **2.** Prezes Rady Ministrów jest zwierzchnikiem korpusu służby cywilnej.

Art. 154. 1. Prezydent Rzeczypospolitej desygnuje Prezesa Rady Ministrów, który proponuje skład Rady Ministrów. Prezydent Rzeczypospolitej powołuje Prezesa Rady Ministrów wraz z pozostałymi członkami Rady Ministrów w ciągu 14 dni od dnia pierwszego posiedzenia Sejmu lub przyjęcia dymisji poprzedniej Rady Ministrów i odbiera przysięgę od członków nowo powołanej Rady Ministrów. **2.** Prezes Rady Ministrów, w ciągu 14 dni od dnia powołania - przez Prezydenta Rzeczypospolitej, przedstawia Sejmowi program działania Rady Ministrów z wnioskiem o udzielenie jej wotum zaufania. Wotum zaufania Sejm uchwala bezwzględną większością głosów w o becności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów. **3.** W razie niepowołania Rady Ministrów w trybie ust. 1 lub nieudzielenia jej wotum zaufania w trybie ust. 2 Sejm w ciągu 14 dni od upływu terminów określonych w ust. 1 lub ust. 2 wybiera Prezesa Rady Ministrów oraz proponowanych przez niego członków Rady Ministrów bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów. Prezydent Rzeczypospolitej powołuje tak wybraną Radę Ministrów i odbiera przysięgę od jej członków.

Art. 155. 1. W razie niepowołania Rady Ministrów w trybie art. 154 ust. 3 Prezydent Rzeczypospolitej w ciągu 14 dni powołuje Prezesa Rady Ministrów i na jego wniosek pozostałych członków Rady Ministrów oraz odbiera od nich przysięgę. Sejm w ciągu 14 dni od dnia po wołania Rady Ministrów przez Prezydenta Rzeczypospolitej udziela jej wotum zaufania większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów. **2.** W razie nieudzielenia Radzie Ministrów wotum zaufania w trybie określonym w ust. 1, Prezydent Rzeczypospolitej skraca kadencję Sejmu i zarządza wybory.

MASECZKA Z JAJECZEK PRZEPIÓRCZYCH DZIAŁA JAK PRAWDZIWY ELIKSIR

Domowy gabinet kosmetyczny

Jajka i jajeczka wystarczy mieć w lodówce a już można sobie urządzić domowy gabinet kosmetyczny. Do zabiegów pielęgnacyjnych przydadzą się i jajka kurze, i jajeczka przepiórcze.

Włosom zmęczonym zbyt częstym farbowaniem, błędami popełnionymi przy trwałej, złe chronionym latem przed słońcem i słoną wodą dobrze zrobią stosowane przed myciem raz na dwa tygodnie kompresy z żółtek. Zależnie od gęstości i długości fryzury bierze się 1 lub 2, dodaje kilkanaście kropli olejku rycynowego, kanaście kropli olejku rycynowego, kanaście kropli olejku rycynowego, sok wyciśnięty z 1/4 cytryny. Wszystkie składniki starannie się łączy, a następnie rozprowadza na rozczesanych włosach, lekko wcierając w skórę głowy. Jeśli kompres robimy z jajeczek przepiórczych, trzeba użyć 3 do 5 sztuk wraz z białkiem. Jajeczny okład jest skuteczniejszy, jeśli działa w cieple. Głowę owijamy więc folią, a następnie frotowym ręcznikiem i tak pozostawiamy na godzinę.

Teraz zajmujemy się twarzą

Maseczka sporządzona z jajeczek przepiórczych działa na cerę jak prawdziwy eliksir młodości. Dwa żółtka starczają na twarz i szyję (na maseczkę można również wykorzystać żółtko kurze, łącząc je z zawartością ampułki z witaminą A+E). Aby przepiórcza kuracja przyniosła widoczny skutek, trzeba ją stosować codziennie przez cały tydzień, a potem przez miesiąc raz na 3 dni. Maseczkę trzymamy tak długo aż żółtko wyschnie, wtedy usuwamy ją tamponem waty zwilżonym w ciepłej wodzie.

Spójrzmy na zegarek

Jeśli od nałożenia kompresu na głowę minęła godzina, można już umyć włosy. Szampon nie będzie nam potrzebny, wykorzystając ów jajeczny kompres, który się świetnie „rozmydla" i bardzo dokładnie myje. Potem wymaga jedynie bardzo starannego wypłukania.

O korzystnym efekcie działania jajecznych kosmetyków przekonamy się dosyć szybko. Włosy staną się miękkie, nabiorą połysku, elastyczności, dadzą się łatwo rozczesywać. Tak wpłynie na nie lecytyna, ważny składnik żółtka.

Cera, zwłaszcza przesuszona, zmęczona, skłonna do trądziku różowatego, pod wpływem serii maseczek przepiórczych odżyje i jej stan wyraźnie się poprawi.

Przy cerze skłonnej do przetłuszczania się, o rozszerzonych porach natychmiastową (choć niestety nietrwałą) poprawę wyglądu uzyskuje się, stosując maseczkę z ubitego na pianę białka.

Jeśli skóra jest zażółcona, jak to bywa niekiedy u nałogowych palaczek, do ubitej piany dobrze jest dodawać kilkanaście kropli soku z cytryny. **(KIŻ)**

PLOTKI

Sophie Marceau

Od kilku lat zajmuje pierwsze miejsca w sondażach popularności we Francji, ale chociaż to film uczynił z niej osobę znaną i bogatą, bardziej ceni inne dziedziny sztuki. Zapatrzona w górę, kontempluje sztukę wyższą. Nic tak do niej nie przemawia, jak malarstwo, szczególnie Rembrandt i Gogh. To świadczy, że Sophie, dziewczyna z paryskiego przedmieścia, córka kierowcy ciężarówki i ekspedientki, stawia na sztukę przez duże S. A film? Film sztuką bywa, ale rzadko. Czasem potrafi wywołać u widza prawdziwe przeżycie, niekiedy odbywa się to przez śmiech - tak jak w znakomitym debiucie Sophie, w „Prywatce", Miała wówczas zaledwie 15 lat, a doskonale zagrana rola krnąbrnej nastolatki stała się dla Marceau pierwszym wielkim krokiem do późniejszej międzynarodowej kariery. Wkrótce wystąpiła w „Prywatce II", a potem m. in. w „Forcie Saganne" i „Policji". Ostatnio zaś mogliśmy ją oglądać u boku największych gwiazd Hollywoodu - zagrała z Johnem Malkovitchem w „Po tamtej stronie chmur" oraz z Melem Gibsonem w jego wielkim hicie „Braveheart - Waleczne Serce". Dość rzadko w sumie współpracuje z mężem, Andrzejem Żuławskim. Po pierwszym wspólnym filmie w 1984 r. („Postrzelona, zwariowana miłość") nakręcili jeszcze tylko dwa. Nie przenoszą więc napięć i stresów z planu do domu, w którym króluje teraz sztuka... życia i jej najważniejszy element - syn Vincent. **(k)**

WZMACNIA DZIAŁANIE ANTYBAKTERYJNE

Pielęgnacja skóry

Każdy z nas zna ten problem: letnie upały, stres czy zwykły pośpiech prowadzą do intensywnego pocenia się.

Człowiek ma ok. 2 mln gruczołów potowych, które produkują od 1/2 do 10 l potu dziennie. Kropelki potu wydzielane na powierzchni skóry są z początku bezwonne. Nieprzyjemna woń powstaje wówczas, gdy składniki potu zostają rozłożone przez bakterie znajdujące się na skórze, a należące do naturalnej flory bakteryjnej człowieka. Jeśli bakterie znajdą na skórze korzystne warunki do życia (wilgoć, ciepło, brak dostępu powietrza) wówczas rozmnażają się bardzo szybko. Niemiłej woni potu możemy uniknąć. Prostym sposobem jest regularne mycie ciała, jednak bakterie rozkładające pot pojawiają się na powierzchni skóry już po jej umyciu. Dlatego same mycie nie wystarcza, aby zachować na ciele świeży zapach przez cały dzień.

Dezodoranty hamują powstawanie przykrej woni spoconego ciała. Firma Schwarzkopf wprowadziła do serii BAC jako składnik dezodorantów substancję zwaną sensiva, która wzmacnia działanie antybakteryjne i pielęgnuje skórę. **(Z)**

Kolumnę przygotowała:
WANDA KULA

KRZYŻÓWKA Z PRZYSŁOWIEM

POZIOMO:

A. Ul wydrążony w drzewie - część nogi - krańcowa część jakiejś powierzchni. **B.** W 1969 r. założył „Torkę" - gruby powróz. **C.** Nazwa przedsiębiorstwa w Tanwaldzie - namaszczenie monarchy podczas koronacji - angielski tancerz (Anton). **D.** Uzdrowisko w Belgii - rewolucjonista francuski (Jean Paul) - stolica Omanu. **E.** Niemiecki konstruktor i przemysłowiec - płynny składnik krwi. **F.** Poeta czeski (Jiří) - nadziemne części drzew. **G.** Niedowład - miasto portowe na wyspie Honsiu - gibbon białoręki. **H.** Georginia - sala szkolna - budowla wodna. **I.** Jezioro w Kanadzie i USA - napisał poemat „Kwiaty polskie". **J.** Sprzęt sportowy do zjeżdżania po śniegu - niski, płaski rondelek - bogini indyjska, czczona jako bogini śmierci.

PIONOWO:

1. Pisarz czeski (Eduard), autor „Cyrku Humberto" - w mitologii greckiej bóg świata zmarłych. **2.** Praktykant - brutto minus netto. **3.** Prawy dopływ górnej Wisły - przybrzeżna wyspa na Morzu Bałtyckim. **4.** Motyl nocny - były polski piłkarz - reprezentant. **5.** Drzewo ozdobne lub Okeanida, żona boga rzeki Inachosa. **6.** Roślina wiosenna. **7.** Oblicza - różyczka. **8.** Drapieżnik morski, miecznik - wieloetapowe wyścigi samochodowe (z angielskiego). **9.** Opłata pocztowa - starszy syn Adama i Ewy. **10.** Skala światłoczułości - polski kompozytor (Michał), zamieszkały od roku 1937 w Paryżu. **11.** Jeden ze Stanów USA (stolica Helena). **12.** Samochód osobowy produkcji rumuńskiej. **13.** Pokrywy, osłony najczęściej szklane - szpik z kości wołowej. **14.** Poeta austriacki (Rainer Maria, 1875-1926) - magma. **15.** ... z Zielonego Wzgórza - jedno z imion Baczyńskiego. **16.** Działacz ruchu robotniczego i publicysta (Józef, 1897-1940) - roślina włóknista, szczmiel biały.

Wyrazy trudne: **AKITA, DOLIN, JANTA, RAŁŁY, SEBA.**

Rozwiązanie dodatkowe krzyżówki - przysłowie polskie - dadzą litery w następujących kratkach:

~~B-15, I-9, C-2, D-11, H-2, A-1, I-15, D-9, B-7, J-8, E-4, F-1, E-13, B-11, J-2, E-12, E-7, I-4, A-9, J-13, G-5.~~

Opracował: **Józef Tadrała.**

Wśród czytelników, którzy prześlą pod adresem redakcji rozwiązanie dodatkowe krzyżówki, przyznana zostanie drogą losowania nagroda książkowa. Termin nadsyłania rozwiązań upływa w z dniem 23 maja br.

PRAWIDŁOWE ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI Z 13 NR. „GL" Z DNIA 1 LUTEGO BR.

„Łatwiejsza jest sztuka pamiętania od sztuki zapominania".

Nagrodę wylosował **Erwin Jedrysek** z Karwiny-Nowego Mista.

PRAWIDŁOWE ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI Z 22 NR. „GL" Z DNIA 22 LUTEGO BR.

„Rozrzutność nie ma dna".

Nagrodę wylosowała **Bronisława Kroczek** z Ropicy.

PRAWIDŁOWE ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI Z 34 NR. „GL" Z DNIA 22 MARCA BR.

„W złości nie ma litości".

Nagrodę wylosowała **Grażyna Grzegorz** ze Śmiłowic.

PRAWIDŁOWE ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI Z 40 NR. „GL" Z DNIA 5 KWIETNIA BR.

„Czas to najlepsza cenzura a cierpliwość najdoskonalszy nauczyciel".

Nagrodę wylosowała **Maria Trombik** z Orłowej-Lutyni.

Nagrody prześlemy pocztą.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
A	B	A	Ż	Ć	■	S	T	O	P	A	■	O	K	R	A	J
B	A	D	A	M	W	A	W	R	O	S	Z	■	L	I	N	A
C	S	E	B	A	■	S	A	K	R	A	■	D	O	L	I	N
D	S	P	A	■	M	A	N	A	T	■	M	A	S	K	A	T
E	■	T	■	B	E	N	Z	■	O	S	O	C	Z	E	■	A
F	I	■	W	O	Ł	K	E	R	■	P	N	I	E	■	K	■
G	C	T	■	N	I	A	■	A	K	I	T	A	■	L	A	R
H	D	A	L	I	A	■	K	L	A	S	A	■	T	A	M	A
I	O	R	■	E	■	J	U	L	I	A	N	T	U	N	I	M
J	S	A	N	K	I	■	■	Y	N	K	A	■	K	A	L	■

NIEMA BITWY BEZ ZACZEPKI

● kronika rodzinna

Dnia 12. 5. br. obchodziła nasza Mama

pani ANNA BÖHMOWA

ze Stonawy 90. rocznicę swoich urodzin. Wszystkim, którzy przyczynili się do godnego i pięknego przebiegu uroczystości jubileuszowej, serdecznie dziękują synowie Ernest, Walter i Alfred. B-099

W dniu 18 maja br. obchodzi 85. urodziny nasz Kochany Ojciec, Teść, Dziadek i Pradziadek

pan JAN HÓTA

z Trzyńca-Nowego Borku. Z tej okazji dużo zdrowia i pomyślności życzą Jubilatowi synowie z rodzinami. C 52/089

Dnia 18. 5. 1997 obchodzi swój zacny jubileusz 80. urodzin

pan FERDYNAND DANEL

ze Stonawy. Życzymy Ci wiele pomyślności, niech w Twym sercu zawsze radość gości. Zdrowia, szczęścia, pogody ducha życzą Ci z całego serca żona, córka z mężem i syn z żoną oraz wnuki Beatka, Marek i Honzik. C 52/087

Z okazji zacnych Abrahamowin

państwa HALINY I MIETKA DWOROKÓW

najserdeczniejsze życzenia wielu zdrowych i pogodnych lat w gronie najbliższych składa tata i Holeszowie. O-027

Panu Profesorowi dr. hab.

ALOJZEMU KOPOCZKOWI

prorektorowi Uniwersytetu Śląskiego z okazji otrzymania z rąk prezydenta RP, A. Kwaśniewskiego, tytułu naukowego Profesora najlepsze życzenia zdrowia i dalszych sukcesów składają pracownicy Instytutu Pedagogiki Muzycznej Filii US w Cieszynie. B-100

Dziękuję serdecznie wszystkim, którzy w imieniu własnym lub jako przedstawiciele instytucji, z okazji mego 90-letniego jubileuszu życiowego, złożyli mi życzenia "Sto lat" i wiązanką kwiatów wyrazili uznanie dla mej pracy pedagogicznej i kult.-oświatowej w latach mej aktywnej pracy. Szczególnie serdecznie dziękuję moim dawnym wychowankom, absolwentom z pierwszych powojennych lat szkolnych, za zorganizowanie z okazji mego jubileuszu uroczystego spotkania klasowego w Nawsiu na Harcowie, upiększonego występem nawsiańskiego chóru żeńskiego i miłym przemówieniem pani dr Haliny Dorda. Za spędzone piękne chwile wśród mych dawnych wychowanków jak najserdeczniej dziękuję organizatorom spotkania.

Leonard Guńka, emeryt. nauczyciel. AD-076

"Ta rana wciąż boli i zapomnieć nie pozwoli".
Jutro, 18. 5 1997 mija trzecia rocznica nagłej śmierci mojej Ukochanej Małżonki

śp. MARII SIUDOWEJ

z Karwiny-Frysztatu. O chwilę wspomnień prosi wszystkich, którzy Ją znali, zasmucony mąż. C 54/95

Dnia 18. 5. 1997 mija piąta rocznica śmierci

p. EUGENII MADECKIEJ

z Karwiny. O chwilę wspomnień proszą najbliżsi. B-091

Dziś mija pierwsza bolesna rocznica śmierci

śp. ALFREDA SPERLINGA

z Cierlicka. Wszystkich, którzy Go znali i szanowali, o chwilę wspomnień proszą najbliżsi. B-098

"Czas jak potok płynie w dal,
a w sercu pozostanie smutek, żal".
Dnia 2 lutego 1997 r. minęły 3 lata od śmierci naszego Kochanego

śp. Inż. TADEUSZA ŚLIWKI

z Orłowej, zaś 21 maja br. minie 3. rocznica zgonu Jego Matki

śp. AURELII ŚLIWKOWEJ

z Karwiny. Ten, kto Ich znał, niechaj wspomni w zadumie. Najbliżsi. C 54/064

"Czas mija, lecz smutek i tęsknota pozostaje".

Dnia 19. 5. 1997 mija 15. bolesna rocznica zgonu naszego Najdroższego Męża, Ojca, Teścia, Dziadka i Brata

śp. WŁADYSŁAWA KOKOTKA

z Łąk. O chwilę cichych wspomnień i modlitwę prosimy krewnych i znajomych. Najbliżsi. C 54/091

W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 15. 5. 1997 zmarł po długiej chorobie w wieku 69 lat

śp. JAN MICZKA

z Olbrachcic. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w poniedziałek 19. 5. o godz. 16.00 z kościoła rzymskokatolickiego w Olbrachcicach. Zasmucona rodzina. C 54/101

Dotknięci bolesną stratą zawiadamiamy krewnych, przyjaciół i znajomych, iż dnia 15. 5. 1997 zmarł po krótkiej, ciężkiej chorobie w wieku niespełna 62 lat nasz Najukochańszy Mąż i Ojciec

śp. mgr RUDOLF KOBIELA

z Trzyńca. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się we wtorek 20. 5. br. o godz. 14.00 z kościoła rzymskokatolickiego w Trzyńcu. B-101

● teatr

CZESKI CIESZYN - SCENA POLSKA: Przygody Tomka Sawyera (17, godz. 17.30, gr. D)

● co, gdzie, kiedy

NYDEK - Macierz Szkolna, przedszkole i szkoła serdecznie zapraszają na uroczyste spotkanie z okazji Dnia Matki, które odbędzie się w niedzielę 18. 5. o godz. 15.00 w Domu PZKO.

ORŁOWA-LUTYNIA - MK PZKO zaprasza wszystkie panie na Dzień Matki w sobotę 17. 5. o godz. 16.00 do świetlicy PZKO. W programie wystąpi zespół "Gama" z Suchej Średniej.

LUTYNIA DOLNA - MK PZKO zaprasza na uroczystość majową w niedzielę 18. 5. o godz. 16.00 do świetlicy Koła. Program kulturalny w wykonaniu przedszkolaków, Klubu Młodych i "Lutni".

CIERLICKO-KOŚCIELEC - MK PZKO zaprasza w niedzielę 18. 5. o godz. 16.00 na tradycyjne smażenie jęcznicy koło Domu Polskiego im. Żwirki i Wigury na Kościelcu. Potrzebne wiktuały zabrać z sobą.

PIOTROWICE - MK PZKO zaprasza w niedzielę 18. 5. o godz. 15.00 do Domu PZKO w Piotrowicach 1 na spotkanie z okazji Dnia Matki.

HAWIERZÓW-BŁĘDOWICE - Połączone Kluby Kobiet i Seniora zapraszają wszystkich członków MK PZKO na tradycyjne smażenie jajecznicy w środę 21. 5. o godz. 17.00 do Domu PZKO.

WĘDRYNIA - Klub Seniora przy MK PZKO zaprasza członków i sympatyków na majowe spotkanie połączone ze smażeniem jajecznicy w czwartek 22. 5. o godz. 17.00 do "Czytelni". Uczestnicy proszeni są o dostarczenie po 2 jaja.

CIERLICKO - Dzieci przedszkola i PSP zapraszają w niedzielę 25. 5. o godz. 15.00 do Domu Kultury na bajkę muzyczną pt. "Maja", opartą na motywach baśni Hansa Ch. Andersena.

UWAGA EMERYCI POLACY! Zarząd Stowarzyszenia Emerytów Polskich zawiadamia, że w dniu 20. 5. o godz. 8.00 w Klubie PZKO przy ul. Bożka 16 w Cz. Cieszynie odbędzie się walne zebranie Stowarzyszenia. Prosimy o liczny udział.

KARWINA - Uprzejmie informuję, iż pierwsze posiedzenie Komitetu Gminnego Karwiny odbędzie się w czwartek 22. 5. br. w PSP im. Gustawa Morcinka w Karwinie-N. Mieście. Program na miejscu. Początek obrad przewidziany jest na godz. 15.30. Serdecznie zapraszam wszystkich przedstawicieli miejscowych organizacji polskich. **Pełnomocnik Roman Baron**

CZ. CIESZYN - Koła PZKO Centrum, Park Sikory oraz Osiedle zapraszają swych członków i sympatyków w niedzielę 25. 5. o godz. 15.00 do sali Klubu PZKO przy ul. Bożka na koncert z okazji Dnia Matki. W programie wystąpią zespół "Cieszynianka" oraz młodzi soliści i recytatorzy.

● ogłoszenia

SERDECZNIE ZAPRASZAMY NA PIELGRZYMKĘ autokarową do Wilna (Niepokalanów, Wilno, Zakopane-Krzeptówki) w dniach od 16.8. do 24. 8. 1997. Bliższych informacji udziela i zgłoszenia przyjmuje Jadwiga Franek, tel. 0659/57793. AD-075

INDYKI 3-4 kg po 220-280 koron, nioski po 129 koron, kaczęta 7-14 dniowe po 35-40 koron, gąsięta 7-14 dniowe po 95 koron, króliki po 72 korony/kg. Dnia 26. 5. 97 i brojlery po 15 koron. Pasza i granulaty. Fa Schmidt, Bravantice u Bílovce - codziennie w godz. 7-17. Tel. 069/ 435214. O-38

● kupno

KUPIĘ LALKĘ z porcelanową głową, także z innego materiału, niedźwiadki pluszowe, blaszane zabawki "MÄRKLIN" i inne, emaliowane tabliczki reklamowe i samochody zabytkowe (weterany) wyprodukowane do 1940 r. Przyjadę! Kontakt: P. Šebor, Palachova 194, 290 01 Poděbrady, tel. 0602374701.

Firma MORAVA-CHEM s.r.o. zatrudni sekretarkę

Wymagane znajomości:
- aktywna znajomość języka polskiego, obsługa PC, pisanie na maszynie, znajomość języków obcych mile widziana

W zamian oferujemy:
- dobre warunki płacowe oraz pracownicze.

Pisemne zgłoszenia w języku polskim prosimy przesyłać w terminie do 23. 5. 1997 pod adresem:
MORAVA-CHEM s.r.o., Janáčkova 20, 737 01 Český Těšín Fa 97 026

● SPORT● SPORT● SPORT● SPORT ●

▲ *"Jak dobrze nam zdobywać góry..." Turystyka piesza ma niewątpliwie swoje niepowtarzalne uroki i walory zdrowotne. Mogą ją uprawiać wszystkie grupy wiekowe. Ponadto Beskidy są blisko, zaś pogoda ostatnio sprzyja. A więc czas najwyższy, by się wreszcie zdecydować na aktywny wypoczynek.* Fot. - arch. "GL"

Co słychać w regionie śląskim?

● **W ZAKOŃCZONYCH ROZGRYWKACH** I ligi hokejbalu (z piłeczką) zajęła drużyna HC ta "Cyfik" Karwina medalowe 3. miejsce. O awans z drugiej ligi do pierwszej ubiegać się będą hokejbaliści HBC Trzyniec.

● **NIEPOMYŚLNE WYNIKI hawierzowskich futbolistek w MŚLF:** Slezan F-M (liderki tabeli) - DFC H. (3. miejsce) 3:1, DFC Darkowiczki (4.) - ČSAD H. (7) 4:0. **SPARRINGI MĘŻCZYZN:** Sj Cz. Cieszyn - Beskid Brenna 3:2 (1:1). Zmiana rywala (pierwotnie miał przyjechać KS Cieszyn). Bramki: Mutina 2, Kroček - Ferlecki, Habarta. **H. Trzyniec - Slezan F-M 4:0.** (Strzelców bramek nie podano). (m-f)

● **TYTUŁY MISTRZÓW Moraw i Śląska w kulturystyce** wywalczyli w Mostach k. Jabłonkowa m. in.: w kategorii do 70 kg - Ł. Adamek (Orłowa), wyprzedzając J. Bocka z Trzyńca i do 90 kg - R. Svrček (Hawierzów). **Dziś od godz. 8** we Frydku-Mistku mistrzostwa RC mężczyzn, kobiet i par.

● **DYWIZYJNI piłkarze ręczni HT Trzyniec** pokonali Suchdol 16:13 i zremisowali z Paskowem 17:17, utrzymując 4. miejsce wśród 9 drużyn (13 pkt.), za Polanką (20), Suchdolem (15) i Paskowem (14 pkt.).

● **II MIEJSCE w szosowym wyścigu kolarskim w Nowym Jiczynie** zajął w kategorii mężczyzn Marek Stonawski (HD Bogumin) - za Purmenskim (JOKO) i przed Mazelem (Prościejów). Zwycięstwa w swych kategoriach odnieśli, wśród kobiet - R. Novotná (Grabia Teroia Orłowa) przed M. Hostašową (B. Hawierzów), w juniorkach - Peškowa, w kadetkach - M. Doležalova (obydwie Orłowa), zaś w kat. młodzików młodszych - St. Stempak (B. Hawierzów). -p-

● **SĘDZIA PAWEŁ POLEDNIK z Karwiny** otrzymał za prowadzenie I-ligowego spotkania piłkarskiego Victoria Žižkov - Boby Brno (1:1) od delegata meczu Melichara bardzo wysoką notę - 9, a więc drugą najwyższą w 10-stopniowej skali ocen.

● **W FINALE turnieju w korfballu** o wędrowny puchar dyrektora gimnazjum w Cz. Cieszynie drużyna seniorów SKKG Cz. Cieszyn pokonała zespół Junior Prościejów 3:1. **Dalsza kolejność:** 3. juniorzy SKKG Cz. Cieszyn, 4. Uniw. Palackiego Ołomuniec, 5. OMKA Ołomuniec. -am-

● **PUNKTOWANY TURNIEJ starszych młodzików w tenisie stołowym** odbył się w Hawierzowie: 1. Pavlica (Mikułow), ... 3. Petr David (B. Hawierzów). **Dziewczyny:** 1. Bajerowa (Pardubice); Lenka Harabasz (B. Haw.) zaszła do ćwierćfinałów. **Turniej pocieszenia** - 1. Lucja Czyż (B. Hawierzów). -jh-

● **ZWYCIĘZCY wyścigów cyklotursytycznych "Dookoła Beskidów"** ze startem w Trzyńcu: do lat 40 - T. Kantor (Jabłonków), do lat 50 - V. Šlonc (Trzyniec), powyżej lat 50 - P. Nezhoda (Hawierzów). **Rowery górskie:** mężczyźni - B. Czapczor (Jabłonków), kobiety - K. Šustkowa (Trzyniec), juniorzy - J. Kovařík (Karwina). -h-

● **TRADYCYJNY XIII bieg jednogodzinny** odbywać się będzie w środę 21 maja od godz. 17 na bieżni stadionu KS Jäkl w Karwinie-Raju. (r)

● **NA MISTRZOSTWA EUROPY w podnoszeniu ciężarów,** które rozpoczną się w środę 21 bm. w Rijece, RC reprezentować będzie m. in. Piotr Król z Banika Hawierzów. (Opr. EF)

● SPORT POLSKI ● SPORT POLSKI ● SPORT

❒ **SZACHOWE drużynowe Mistrzostwa Europy** zakończyły się w Puli. **Mężczyźni:** 1. Anglia, 2. Rosja - po 22,5 pkt., 3. Armenia - 22,... 9.-12. Polska 19,5 pkt. **Kobiety:** 1. Gruzja 13, 2. Anglia, 3. Rumunia po 12,... 9.-10. Polska i Niemcy itd.

❒ **ANDRZEJ STANASZEK** zdobył niedawno w Birmingham kolejny tytuł mistrza Europy w trójboju siłowym.

❒ **I LIGA PIŁKARSKA (środa):** Legia - Tychy 3:0 walk., GKS K. - Widzew (odroczono na 4. 6.), Wronki - Śląsk 1:0, Lech - Lubin 1:2, Bełchatów - Polonia 0:2, Olsztyn - Ruch 2:2, Raków - Wisła 1:1, Hutnik - Górnik 2:0. **Po 29. kol.:** Widzew 66, Legia 65, GKS 50, Wronki 45 pkt. itd. **Półfinały Pucharu Polski:** GKS Katowice - Widzew 2:0 i Legia - Odra W. 3:0. **Finał - 29. 6. br.**

❒ **VII ETAP Wyścigu Pokoju Prudnik - Pradziad (135 km):** 1. Wesemann (Telekom), 2. Kudriawcew (Rosja-Łada), 3. Henn (Telek.),... 18. Rumsas -6:34 min., 26. Rosoliński (obaj Mróz) -8:14. Inni kolarze z polskich grup stracili ponad 20 minut i nie liczą się w klasyfikacji generalnej... **Wczorajszy VI etap Opawa - Pustewny (184 km):** 1. N. Kodniawcew, 2. Voigt (ZVVZ), 3. Wesemann itd. Rumsas stracił do zwycięzcy ok. 30 sekund. Liderem jest Wesemann. **Dziś i jutro** zakończenie wyścigu w Brnie.

❒ **W REGATACH WINDSURFINGOWYCH** na Zatoce Meksykańskiej 5. miejsce zajął Piotr Budzieszewski.

❒ **PIŁKARSKA REPREZENTACJA Polski** w ramach przygotowań do elim. meczu MŚ z Anglią (31. 5. w Chorzowie) zmierzy się w czwartek 22. 5. w Sztokholmie ze Szwecją. (Opr. ef)

▲ **20. SPORTKA:** 8, 12, 17, 19, 29, 47, (9). **Nagrody:** II - 253 800 Kč (1), III - 16 480 Kč (22), IV - 443 Kč (1634), V - 53 Kč (28 982). **II LOSOWANIE:** 10, 23, 24, 39, 47, 48, (19). **Nagrody:** III - 15 107 Kč (24), IV - 591 Kč (1226), V - 61 Kč (25 163). **SZANSA** - 748 417. **Nagrody:** II - 100 000 Kč (2), III - 10 000 Kč (5), IV - 1000 Kč (79), V - 100 Kč (722).

Na weekend

○ **TENIS STOŁOWY. Międzynarodowe mistrzostw RC fizycznie upośledzonych** - dziś od godz. 9 w sali gier Banika i w sali gimnastycznej SOUT w Hawierzowie-Szumbarku. (h)

○ **KORFBALL: Hawierzów - Dzieczyn.** Rewanżowy mecz półfinałowy I ligi - dziś o 10.30.

○ **LEKKA ATLETYKA. Mistrzostwa Moraw i Śląska** mężczyzn i juniorów - dziś od godz. 10.30 w Trzyńcu przy ul. Leśnej. (s)

○ **PIŁKA RĘCZNA: Kovona Karwina - Wielkie Międzyrzecze.** II liga pań - dziś o godz. 10.30.

○ **TENIS ZIEMNY: TK Hawierzów Semag - Witkowice B.** Spotkanie 4. rundy II ligi drużyn mieszanych - dziś od godz. 10. (f)

Futbol bez pierwszej ligi

I LIGA PIŁKARSKA pauzuje, aczkolwiek eliminacyjny mecz MŚ RS - RC odroczono z 21 maja na 24 sierpnia. **II LIGA - dziś o godz. 16.30:** Hawierzów - Trzyniec (jesienią 1:3). **MŚLF - dziś o 10.15:** Bogumin - Kyjów (0:1). **DYWIZJA - dziś o 16.30:** Szumperk - FC KK Karwina B (0:3). **Jutro już o 15.30:** M. Albrechtice - Olbrachcice (1:2); **godz. 16.30:** Bystrzyca - Wracimów (lider - 1:4). -f-

MISTRZOSTWA SZF - dziś o 16.30: Sl. Orłowa - Rożnów (1:1), Wędrynia - Poruba (2:4) i Jäkl Karwina - Kr. Pole (0:2). **Jutro o 16.30:** Skrzeczoń - Dziećmorowice (2:2) - premiera na trawiastym boisku! **IA KLASA - dziś o 16.30:** Żuków - Pietwałd (1:2) i ČSAD Hawierzów - Hrabowa (2:0). **Jutro o 16.30:** Lichnów - Cz. Cieszyn (0:1). **IB KLASA - dziś o 16.30:** L. Piotrowice - Wojkowice (1:1), Cierlicko - Sn Hawierzów (0:1) i Oldrzychowice - Lutynia D. (0:4) na Borku. **Jutro o 16.30:** Wierzniowice - B. Dąbrowa (1:1), Sl. Orłowa B - Stonawa (0:3), Piosek - Jabłonków (2:2) i Janowice - Sedliszcze (2:3). (an)

MISTRZOSTWA POWIATU F-M - dziś o 16.30: Wacławowice - Rzepiszcze, Czeladna - Niebory i Kuńczyce - S. Mosty. **Jutro o 10:** Baszka B - Szonów; **godz. 16.30:** Nydek - Starzycz, Raszkowice - Dobracice i Gnojnik - Gródek. **ROZGRYWKI POWIATOWE - dziś o 16.30:** B. Mosty - Rzepiszcze B, Chlebowice - Lhotka, Palkowice - Śmiłowice i Łuczina - Milików. **Jutro o 16.30:** Domasłowice D. - Kozłowice B, Noszowice - Bukowiec i Prżno - Toszanowice. (mj)

MISTRZOSTWA POW. KARWIŃSKIEGO - dziś o 16.30: V. Bogumin - B. Rychwałd, Sucha G. - SKF Hawierzów, Datynie D. - Sj Rychwałd oraz Darków - Piotrowice (na boisku Kovony) **Jutro o 16.30:** Sn Orłowa - Poręba. (js)

GŁOS LUDU ✦ Gazeta Polaków w Republice Czeskiej ✦ W wydawnictwie "Olza", ul. Hlavni 3, Cz. Cieszyn, wydaje Rada Polaków w RC przy wsparciu finansowym Rządu RC ✦ Redaguje kolegium ✦ Redaktor naczelny: Władysław Bilko; zastępcy red. naczelnego: Henryka Bittmar, Bogusław Krzyżanek ✦ Adres redakcji: 709 29 Ostrawa, P.O. Box 29, Novinářská 3, telefony: centrala 6607/111, sekretariat 6607/252, dział łączności z czytelnikami 6607/249, dział sportowy 6607/258, redaktorzy 6607/242, 6607/256; faks: 6607/252 ✦ Ogłoszenia przyjmowane są codziennie od 8.30 do 15.00 w redakcji "Głosu Ludu" w Ostrawie (w pozostałych godzinach pod nr. tel. 6607/252 czynna jest sekretarka automatyczna), w poniedziałki, środy i piątki w godz. od 8.00 do 12.00, wtorki i czwartki od 12.00 do 16.30 w biurze "Contact" przy ul. Hlavni 3 w Cz. Cieszynie; w Oddziale Literatury Polskiej Biblioteki Regionalnej w Karwinie-Frysztacie (na rynku) w godzinach otwarcia; w dni powszednie w godz. od 8.00 do 16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Stěžniční 18, Cz. Cieszyn ✦ Pismo wychodzi we wtorki, czwartki i soboty ✦ Kolportuje PNS ✦ Skład komputerowy "Głos Ludu" Ostrawa ✦ Druk TIP - drukarnia periodyków Ostrawa, s. a. ✦ Rękopisów i zdjęć nie zamówionych redakcja nie zwraca, zastrzega sobie również prawo dokonywania skrótów, adiustacji, przeredagowywania tekstów i zmiany tytułów materiałów nie zamówionych. Nr indeksu 42501

● CZESKI PROGRAM TELEWIZYJNY

SOBOTA 17 MAJA

■ NOVA:
7.30 „Spiderman" (serial anim.)
8.00 Cudowny świat Walta Disneya
8.45 „Kronika błazna" (kom. czeska)
10.15 „Przypadki Cosbye go" (serial)
11.10 „Słoneczny patrol III" (serial)
12.00 Dzwonicie do dyrektora
12.30 „Historia lamparta" (film dok.)
13.25 Power Play (NHL)
14.15 Twierdza Boyard
15.55 Finał Pucharu Anglii
18.25 „Stefania" (serial)
19.20 Prognoza pogody
19.30 DTV
19.50 Wiadomości sportowe
20.00 „Gospoda" (serial)
20.30 „Historia Tarzana - władcy małp" (film USA)
22.45 Właśnie dziś
22.50 „Dzikość serca" (erot. thriller USA)
0.55 „Zimne spojrzenie" (erot. film USA).

■ TC 1:
7.00 „21"
7.30 Sezamie, otwórz się
8.00 Teleporanek (dla dzieci)
8.05 Wiadomostki ze świata
8.15 Niechaj świat zawojują mali
8.25 Ukryta kamera
8.30 Hip. hap. hop (teleturniej)
9.05 Pomagajmy sobie
9.15 Wizytówka (publicyst.)
9.40 Rekordy i ciekawostki
9.50 Ukryta kamera
9.55 Labirynt (teleturniej)
10.15 Meduza
10.45 „Krzeczek w koszuli nocnej" (serial)
11.30 TC w przyszłym tygodniu
10.35 Animals
11.50 Nowe książki
12.00 Wiadomości
12.05 Klub Przyjaciół Orkiestr Dętych
12.45 Magazyn rolniczy
13.05 O zdrowiu (magazyn)
13.20 Poradnik obywatelski
13.40 Auto-moto rewia
14.10 „Biedaczka muzyka" (bajka)
15.10 Album czyli Kwestionariusz...
15.50 Proszę wejść (magazyn)
16.15 „Mściciel" (film czeski)
17.35 Kronika czeska
17.55 Prognoza pogody
18.00 Wiadomości
18.05 Poszukiwanie zagubionego czasu
18.25 Uśmiechy Josefa Abrhama
19.05 Szczęśliwych dziesięć
19.10 Wieczorynka
19.20 Wieczorem na ekranie
19.30 Wydarzenia, pogoda
19.50 Bramki, punkty, sekundy
20.00 Manež Bolka Polivki
21.20 Wiadomości
21.30 „Zawodowcy" (serial)
22.20 „Cztery przyjaciele" (film USA)
0.10 „Nocna linia telefoniczna" (serial)
1.00 Paszkwil (mag.).

■ TC 2:
7.15 Report, 8.00 TV Edukacyjna, 10.05 „Złoty wiek fortepianu" (dok. muz.), 11.05 Videofashion, 11.30 Popołudnie dla wszystkich, 12.00 Ego, 12.20 „Więzy rodzinne" (serial), 12.45 „Droga na południowy zachód" (film czeski), 14.10 Spotkanie pierwsze: Amsterdam, 14.30 OK Pop, 14.50 Z drugiego brzegu (akcja artystów), 15.30 „Przyjaciele" (serial), 15.50 Aero rewia, 16.10 Ekstrema, 16.50 „Amerykańskie obrazki" (dok.), 17.10 Studio reporterów, 17.35 „Powrót do morza" (serial dok.), 18.00 „Złoty wiek Montparnasseu" (serial, 1/10), 18.55 Wyścig Pokoju, 19.10 To najlepsze z klasyki, 19.30 „Bracia" (dok.), 19.55 Wieczorem na ekranie, 20.00 „Tess" (film franc.-bryt.), 22.45 „Mity, misteria i mistycyzm" (serial), 23.25 „Kruk" (film USA), 0.45 Ku czci A. C. Jobima (wspomnienie o kompozytorze brazylijskim), 1.45 Wiadomości TVS.

■ PRIMA:
7.30 Dobry wieczór, 8.00 „Strażnicy wszechświata" (serial), 8.20 „Superboy" (serial), 8.45 Prima S.O.S., 10.45 „Hercules Poirot" (serial), 12.30 „Emilia" (serial), 13.20 Program dla pań, 14.00 „Maria Chapdelain" (film franc.-kanad., 1/4), 14.50 Świat motoryzacji, 15.10 Sport koktajl, 15.40 Propozycje Primy, 15.55 „Miki spóźnia się na randkę" (film anim.), 16.00 „Kudłaty pies" (kom. USA), 17.40 „Jak tańczyć" (film anim.), 17.45 O zwierzętach z K. Černochem, 18.05 „Cześć, wujku lekarzu!" (serial), 18.55 Prognoza pogody, 19.00 DTV, 19.15 Świat '97, 19.30 Królewskie groteski, 20.00 „Kolega na niepogodę" (film czeski), 21.15 Wiadomości, 21.20 „Kuba" (film USA), 23.20 „Navarro" (serial), 0.55 Party.

NIEDZIELA 18 MAJA

■ NOVA:
7.30 „Pepek marynarz" (serial anim.)
8.00 Cudowny świat Walta Disneya
8.50 „Przygody Czarnego Księcia II" (serial)
9.15 „Zorro II" (serial)
9.40 „Pod afrykańskim niebem" (serial)
10.10 As (lista przebojów)
11.10 „Melrose Place IV" (serial)
12.00 „Żmija" (serial)
13.00 7 czyli Siedem dni
14.00 „Winchester" (western USA)
15.30 PŚ na „Markécie" (Grand Prix o tytuł MŚ na torze żużlowym)
16.20 „Seinfeld" (serial)
16.45 „Kierunek południe" (film kanad.)
17.35 „Baywatch Nights" (serial)
18.30 „Beverly Hills 90210" (serial)
19.20 Prognoza pogody
19.30 DTV
19.50 Wiadomości sportowe
20.00 „Kolega na niepogodę II" (film czeski)
21.25 Właśnie dziś
21.30 „Główny podejrzany II" (serial, 1/2)
23.20 „Niezwyciężona Kristy" (serial).

■ TC 1:
7.25 „Taz-mania" (serial)
7.45 „Jůhele" niedziela (dla dzieci)
10.00 Wiadomości
10.05 Obiektyw
10.35 „Słowacko się nie procesuje" (serial)
11.10 Potomkowie sławnych (M. Aleš)
11.40 Nad listami telewidzów
11.50 Czechosłowacki tygodnik filmowy
12.00 Debata
13.00 Kalendarium
13.10 Wszystko o domu i ogrodzie
13.45 „Plaváček" (bajka)
15.00 OPOS (pr. muz.)
15.25 „Ogień Gabriela" (serial)
16.15 „Odyseja Cousteau" (serial dok.)
17.05 „Dziesięć wieków architektury" (serial dok.)
17.20 Piramida (teleturniej)
17.50 Słowo świąteczne
17.55 Prognoza pogody
18.00 Wiadomości
18.05 Antena
18.35 „Krok w krok" (serial)
18.55 TC w przyszłym tygodniu
19.00 Śpiewnik domowy
19.05 Szczęśliwych dziesięć
19.10 Wieczorynka
19.20 Sportka
19.30 Wydarzenia, pogoda
19.50 Bramki, punkty, sekundy
20.00 Videostop (teleturniej)
20.45 „Salon Eliott III" (serial)
21.40 „Jak się żyje ojcom po rozwodzie" (dok.)
21.55 Wiadomości
22.00 Niedziela sportowa
22.10 Wieczór galowy hokeja na lodzie
23.00 „Historia Roxanny Pulitzer" (film USA)
0.35 „Sonata z popiołu" (dok. muz.)
1.15 TV Shop.

■ TC 2:
7.00 Euronews, 7.40 Uniwersytet TV, 8.30 Jeszcze jestem tutaj (Zdena Mašínová), 9.00 Niedzielny poranek, 9.55 TC w przyszłym tygodniu, 10.00 Msza zielonoświątkowa z kościoła Niepokalanego Poczęcia Panny Marii w Ostrawie-Radwanicach), 11.00 Kwarantanna, 12.00 Lapidarium, 12.15 Klub Muzyczny, 13.00 MŚ w piłce ręcznej mężczyzn: RC - Egipt, 14.15 To najlepsze z klasyki, 14.35 Kraina uśmiechu i marzeń (pr. muzyczny), 15.45 „Życie na zamku" (komedia franc.), 17.15 Wielka Nagroda Włoch (motocyklowe MŚ), 18.15 Wyścig Pokoju (końcowy etap), 18.30 Leonard Bernstein o muzyce, 19.25 TC w przyszłym tygodniu, 19.30 „Katts i Rinnie" (serial, 1/22), 19.55 Wieczorem na ekranie, 20.00 Cienki lód (pr. publicyst.), 21.00 „21", 21.30 „Dziesięć wieków architektury" (serial dok.), 21.45 „Giganci trąbki jazzowej" (dok.), 22.45 Baaba Maal (portret piosenkarza), 23.35 Debata, 0.35 „21".

■ PRIMA:
7.30 Sport koktajl, 8.00 „Strażnicy wszechświata" (serial), 8.20 „Superboy" (serial), 8.45 „Tom i Jerry" (serial), 9.00 „Ogród Donalda" (film anim.), 9.10 „Chips, pies w mundurze" (film USA), 10.40 „Walka z katarem" (film anim.), 10.45 „Tom i Jerry" (serial), 11.00 „Kaskaderzy" (serial dok.), 11.45 „Planeta życia" (serial dok.), 12.35 „R.E.M." (koncert), 13.35 „Maria Chapdelain" (film franc.), 14.30 „Wszystkiego z umiarem" (dok.), 14.45 Świat '97, 15.00 „Krolestwo dziczy" (serial dok.), 15.25 „Lotnik nr 7" (film USA), 17.25 „Siła rodu" (serial), 18.15 10 x odpowiedz, 18.55 Prognoza pogody, 19.00 DTV, 19.20 Piwnicowa jedenastka (pr. piłkarski), 20.00 „Kobieta w ringu" (komedia USA), 21.45 Wiadomości, 21.50 „Conagher" (film USA), 23.45 Żyto (show H. Pawłowskiej), 0.05 Annie Lenox - Diva (pr. muzyczny).

PONIEDZIAŁEK 19 MAJA

■ NOVA:
6.00 Śniadanie z Novą
8.30 „Książę Valiant" (serial anim.)
9.00 „Nowakowie" (serial)
9.25 Karuzela (teleturniej)
9.55 Zaryzykuj! (teleturniej)
10.25 „Zmienność fortuny" (film USA)
12.15 „To morderstwo, napisała" (serial)
13.05 „Animatronika" (film dok.)
13.30 „Tak płynie czas" (serial)
14.15 „Helena i jej chłopcy" (serial)
14.45 „Szkoła złamanych serc" (serial)
15.35 As (lista przebojów)
16.45 „A" (talk show)
17.30 Magazyn piłkarski
18.15 Zaryzykuj! (teleturniej)
18.45 Karuzela (teleturniej)
19.20 Prognoza pogody
19.30 DTV
19.50 Wiadomości sportowe
20.00 „Siódma kompania w pełni księżyca" (komedia franc.)
21.25 Właśnie dziś
21.30 Obywatelskie judo
21.55 „W świetle księżyca II" (serial)
22.50 „Żonaty z zobowiązaniami" (serial)
23.15 „Policja - Nowy Jork" (serial)
0.05 Dzwońcie do dyrektora
0.30 „Dolina lalek" (serial)
0.50 „A" (talk show).

■ TC 1:
6.00 Studio 6
8.30 „21"
9.00 Wiadomości
9.05 Sezamie, otwórz się
9.30 „Taz-mania" (serial anim.)
9.50 „Strach" (film czeski)
11.30 Antena
12.00 Wiadomości
12.05 Poszukiwanie zagubionego czasu
12.25 Uśmiechy Josefa Abrhama
13.05 Kalendarium
13.15 Obiektyw
13.45 Nad listami telewidzów
13.55 Popołudnie dla wszystkich
14.25 O zdrowiu (mag.)
14.40 Magazyn rolniczy
15.00 Proszę wejść (mag.)
15.25 Piramida (teleturniej)
16.00 Wiadomości
16.05 Oaza
16.55 Klocki (dla dzieci)
17.05 Pisklęta (dla dzieci)
17.55 Prognoza pogody
18.00 Report
18.15 Magazyn policyjny
18.35 „Silvanowie" (serial)
19.05 Szczęśliwych dziesięć
19.10 Wieczorynka
19.20 Wieczorem na ekranie
19.30 Wydarzenia, pogoda
19.55 Bramki, punkty, sekundy
20.00 „Wspaniały sezon" (serial)
21.05 „Tajemnice świata" (serial dok.)
21.35 Do oporu (public.)
22.10 Wiadomości
22.20 Możliwe, że przyjdzie i magik (pr. rozryw.)
23.30 Auto-moto rewia
24.00 Leonard Bernstein o muzyce
0.55 „Napastnik" (serial).

■ TC 2:
7.45 Aktualności TVS, 8.00 Euronews, 9.00 TV Edukacyjna, 9.30 Studio 6, 12.00 Wyspa Bacena (terapia teatrem), 12.20 „Agencja prywatna" (film bryt., 1/2), 14.00 „Z dziczy" (dok.), 14.55 „Encyklopedia psów" (serial dok.), 15.45 Jak nakręcano „Wspaniały sezon", 16.10 Europa dziś, 16.40 „Skarby świata" (serial dok.), 16.55 Uniwersytet TV, 17.45 Omega, 18.00 Echa sportowe, 19.00 Romale (mag.), 19.20 Z podium i zaplecza Filharmonii Czeskiej, 19.30 OK Pop, 19.50 Ukryta kamera, 20.00 „Laurence Olivier" (portret), 20.50 F. Schubert - F. Liszt „Serenada" (koncert fortepianowy), 21.00 „21", 21.30 „Miłość po południu" (film franc.), 23.05 Muzyka kościelna, 23.25 „Ballada nie tylko szklarska" (dok.), 0.05 „Modern Jazz Quartet" (koncert), 1.00 „21".

■ PRIMA:
7.00 „Tom i Jerry" (serial anim.), 7.30 Świat '97, 7.45 „Wszystkiego z umiarem" (dok.), 8.00 Akta '97, 8.15 Propozycje Primy, 8.40 10 x odpowiedz, 9.20 Moda Plus, 9.45 Magazyn dla pań, 11.10 „Milagros" (serial), 12.00 „Królestwo dziczy" (serial dok.), 12.30 „Planeta życia" (serial dok.), 13.20 „Superboy" (serial anim.), 13.45 „Strażnicy wszechświata" (serial), 14.05 S.O.S., 16.35 Terno, 16.45 „Kapela Catwalk" (serial), 17.30 Dobry wieczór, 18.00 Party, 18.50 Minuty regionu, 18.55 Prognoza pogody, 19.00 DTV, 19.15 Akta '97, 19.30 „Partnerzy" (serial), 20.00 „Marszałek" (serial), 20.45 Rozkręćmy to!, 21.30 „Tajemnicza randka" (komedia USA), 23.05 Wiadomości, 23.10 Dotknijcie gwiazd (mag.), 23.40 Party, 0.30 „Inspektor Regan" (serial).

● POLSKI PROGRAM TELEWIZYJNY

SOBOTA 17 MAJA

■ PROGRAM 1:
7.00 W drugim planie
7.15 „Z Polski" (reportaż)
7.30 Wszystko o działce i ogrodzie
8.00 Agrolinia
8.30 Wiadomości
8.40 Tjczowy Music Box
9.05 Ziarno (program red. katolickiej)
9.35 5 - 10 - 15 (dla dzieci i młodzieży)
10.30 Z żołnierskiego plecaka
11.00 Morze (magazyn)
11.25 Kwadrans na kawę
11.40 Test (magazyn konsumenta)
12.00 Wiadomości
12.10 „Australia Bena Croppa" (serial)
13.00 Walt Disney przedstawia
14.20 Planetarium (teleturniej)
14.45 Swojskie klimaty
15.30 Jeśli nie Oxford, to co?...
16.05 „Bill Cosby show" (serial)
16.30 Na przełomie: Wzór na pojednanie
17.00 Teleexpress
17.20 Od przedszkola do Opola
18.10 „Klient" (serial)
19.00 Wieczorynka (filmy anim.)
19.30 Wiadomości
20.00 „Ptaszek" (film USA)
22.05 Szot Tok Jerzego K.
22.50 Sportowa sobota
23.35 Program rozrywkowy
23.55 „Zastrzeliłem człowieka w Vegas" (film USA)
1.10 „Istne szaleństwo" (film USA).

■ PROGRAM 2:
7.00 Panorama
7.10 Folkowe nuty: Muzyka z wysp
7.30 Tacy sami
8.00 Spotkanie z Hanną Barberą
8.30 Programy lokalne
9.30 Niezbędnik Dwójki
9.35 Program red. katolickiej
10.10 Małe Ojczyzny
10.30 „Tajna misja" (serial)
11.00 Kręciota (pr. Jerzego Owsiaka)
11.30 „Gronostaje w klasztorze" (film dok.)
12.00 „Strachy" (serial)
13.10 Niezbędnik Dwójki
13.15 „Wielka mała emigracja" (film dok.)
13.40 „Dźwięk i ruch" (koncert)
14.30 Gość Dwójki
14.40 Nike - nagroda literacka '97
15.00 Familiada (teleturniej)
15.30 „Nie ma mitu bez kitu" (serial)
16.05 Żarty, parodie, parafrazy
17.00 „Wyseka fala" (serial, 1/24)
17.45 Międzynarodowe Targi Książki
18.00 Panorama
18.10 Programy lokalne
18.35 Va Banque (teleturniej)
19.05 Wydarzenie tygodnia
19.35 Szalone liczby (dla dzieci)
20.00 Studio sport: Liga polska
20.50 Słowo na niedzielę
21.00 Panorama
21.25 Niezbędnik Dwójki
21.30 Oczywiście (pr. rozryw.)
22.00 „Peter Gunn" (film USA)
23.35 Festiwal Piosenki Studenckiej (1)
0.20 Panorama
0.30 Optimus sport telegram
0.35 Festiwal Piosenki Studenckiej (2).

■ TELE 3:
6.00 „Samson, superślimak" (serial), 6.30 „Człowiek z gór" (serial), 7.00 „Hipopowo" (serial anim.), 7.10 „Samson, superślimak" (serial), 7.40 „Namiętność" (serial), 8.55 Osobliwości, 9.10 Program dnia, 9.15 Sobota z TV Katolickiej, 11.00 „Pod słońcem Afryki" (serial dok.), 11.30 W cztery świata strony (mag.), 12.00 Aktualności, 12.05 Maximum rock'n'roll, 12.30 Lala, czyli liga licealna (teleturniej), 13.30 Gol (mag.), 13.45 Śląskie gody (relacja), 14.00 „A w sercu ciągle maj" (serial), 14.50 Program dnia, 15.00 Aktualności, 15.10 „Animaniacy" (serial), 15.30 „Houdini" (film dok.), 16.30 Ale kino (mag.), 17.00 Śląskie gody, 17.10 Spotkanie z muzyką Haroida Faltermeyera, 17.30 Nie tylko o muzyce, 18.00 Panorama, 18.10 Aktualności, 18.30 „Rodzinna karuzela" (serial), 19.05 „Rzemiosło czy sztuka" (serial dok.), 19.15 Śląskie gody, 19.30 „Niezwykłe miejsca" (serial dok.), 20.00 „Roosevelt, Churchill i Stalin" (film dok.), 21.35 Mity medycyny (mag.), 21.50 Program na niedzielę, 22.00 Aktualności, 22.05 Sport, 23.00 „Najdłuższa wojna nowoczesnej Europy" (serial), 24.00 Noc z TV Katowice, 2.00 „Lekarze" (serial), 3.00 „Dr Dangerfield" (serial), 3.30 „Wszystko o miłości" (film włoski), 5.00 „Niegrzeczni panowie" (serial), 5.30 Oj, ni ma jak Lwów.

■ POLSAT:
6.30 Disco Relax, 7.30 W drodze (mag. relig.), 8.00 „Strażnik Teksasu" (serial), 9.00 Encyklopedia słów wielkich i małych (dla dzieci), 9.30 „Candy-Candy" (serial anim.), 10.00 „Telewizja 101" (serial), 11.00 „Słodka Lili" (film USA), 13.20 „Magowie zaginionego królestwa" (film USA), 14.35 Oskar (mag.), 15.00 Ręce, które leczą, 15.30 Oto Polska, 16.00 Informacje, 16.15 Rykowisko (pr. młodzież.), 16.45 „Powrót do Edenu" (serial), 17.45 „Starsky i Hutch" (serial), 18.45 Informacje, 19.00 Disco Polo Live, 19.50 Losowanie Lotto, 19.55 „Grom w raju" (serial), 20.55 „Cobra" (serial), 22.00 „Koszmarny intruz" (film USA), 23.50 „Ned i Stacey" (serial), 0.20 Playboy, 1.20 „Godzina duchów" (film ang.), 3.00 Muzyka na bis.

NIEDZIELA 18 MAJA

■ PROGRAM 1:
7.00 Rolnictwo na świecie
7.15 Notowania
7.40 Dom (magazyn)
8.05 Poranek filmowy
8.35 „Urodziny dziadka" (film nowozelandzki)
8.40 Teleranek
9.05 „Droga do Avonlea" (serial)
10.00 „Podróż do Tomahawk" (western)
11.40 Spotkania z Janem Pawłem II
12.00 Anioł Pański (modlitwa Ojca Św.)
12.20 Ludzki świat: Ekumenizm
13.00 Wiadomości
13.10 Tydzień
13.40 „Goryle górskie" (film dok.)
14.15 „Waszyngton za zamkniętymi drzwiami" (serial)
15.10 Wiolinem i basem (magazyn)
15.40 Bliskie spotkania
16.10 Cannes '97
16.35 Ogród zoologiczny w Denver (USA)
17.00 Teleexpress
17.25 Śmiechu warte (pr. T. Drozdy)
17.50 DTV (pr. J. Fedorowicza)
18.10 „Doktor Quinn" (serial)
19.00 Wieczorynka: „Nowe przygody Kubusia Puchatka"
19.30 Wiadomości
20.00 „Savannah" (serial)
20.50 Decyzja należy do ciebie
21.30 Sportowa niedziela
22.20 Cannes '97
22.35 Polska w Europie
23.05 „Zobaczyć trupa" (reportaż)
23.35 „Mystery Train" (film USA)
1.20 Recital Adama Makowicza.

■ PROGRAM 2:
7.00 Echa tygodnia (dla niesłyszących)
7.30 „Savannah" (serial)
8.20 Słowo na niedzielę (dla niesłyszących)
8.25 Niezbędnik Dwójki
8.30 Programy lokalne
9.30 Stanisław Mikołajczyk - realista i marzyciel
10.00 Ojczyzna polszczyzna
10.15 „Skarb szeryfa" (teatr dla dzieci)
11.00 „Peter Ustinov w Tajlandii" (film dok.)
11.50 Motocyklowe MŚ: Grand Prix Włoch
12.05 „Henryku do dzieła" (komedia ang.)
13.35 Motocyklowe MŚ: Grand Prix Włoch
13.50 Łódzkie Spotkania Baletowe
14.10 30 ton! (lista przebojów)
14.35 Motocyklowe MŚ: Grand Prix Włoch
15.00 Familiada (teleturniej)
15.30 Ulica Sezamkowa
16.05 Szansa na sukces
17.05 „Beverly Hills 90210" (serial)
17.50 Halo Dwójka
18.00 Panorama
18.10 Programy lokalne
18.35 Va banque (teleturniej)
19.05 7 dni świat
19.35 Dlaczego to my?
20.00 Program publicystyczny
20.30 Publicystyka kulturalna
20.50 Nike - nagroda literacka '97
21.00 Panorama
21.30 Niezbędnik Dwójki
21.35 Rozwiązanie konkursu Audiotelę
21.45 „Rio Diablo" (western USA)
23.20 „Głośna samotność - Pogodzić się ze światem" (monodram)
24.00 Panorama
0.10 Optimus sport telegram
0.15 Stare Dobre Małżeństwo (koncert).

■ TELE 3:
6.00 „Animaniacy" (serial), 6.30 „Cztery muzykanci z Bremy" (serial), 7.00 „Bajkowe trojaczki" (serial), 7.30 „Troskliwe misie" (serial), 8.00 „Dinusie" (serial anim.), 8.30 „Mysz Willy wędruje przez świat" (serial), 9.00 Z życia Archidecezji, 9.30 „Amerykańska odyseja kosmiczna" (serial dok.), 10.00 Klub globtrotera, 10.40 Koszałek Opałek, 11.00 Na ludową nutę, 11.30 Muzyka Europy Zachodniej, 12.00 Aktualności, 12.05 Sport, 13.00 Śląskie gody, 13.30 B. B. King (koncert), 14.00 Telefoniada, 14.50 Program dnia, 15.00 Aktualności, 15.10 „Zuzia i jej przyjaciele" (serial), 15.35 „Świat przyrody" (serial przyrod.), 16.30 Kinoman, 17.00 Program dnia, 17.10 Śląskie gody, 17.20 Studio Gol, 18.00 Panorama, 18.10 Aktualności, 18.30 „Rodzina Addamsów" (serial), 19.15 El TV Muzyk, 19.30 „Świat ogrodów" (serial dok.), 20.00 Muzyczny festiwal Łańcut '97 (koncert), 20.40 „Zamek" (pr. dok.), 21.05 Muzyczny festiwal Łańcut '97, 21.50 Program na poniedziałek, 22.00 Aktualności, 22.05 Śląskie gody, 22.20 Sport, 23.00 „Surfing, tylko surfing" (thriller austr.), 0.30 „Wendeta" (serial), 1.15 „Śnieżna rzeka" (serial), 2.00 „Byle dalej stąd" (film kanad.), 3.30 „Strach w mieście" (film wł.), 5.00 „Co ludzie powiedzą" (komedia ang.).

■ POLSAT:
6.30 Disco Polo Live, 7.30 Jesteśmy (mag. relig.), 8.00 4 x 4 (mag.), 8.30 Multimedialny odlot, 9.00 Klip klaps, 9.30 „Jogi w kosmosie" (serial anim.), 10.00 Disco Relax, 11.00 „Pomoc domowa" (serial), 11.30 „Łowca przygód" (serial), 12.30 „Gunsmoke: Do ostatniego człowieka" (film USA), 14.45 Daszek (pr. satyr.), 15.00 „Benny Hill" (serial), 15.30 Dyżurny satyryk kraju, 16.00 Informacje, 16.15 „Karolina w mieście" (serial), 16.45 Film na telefon: „Buntownik" (film USA) lub „Pełnia księżyca" (film USA), 18.45 Informacje, 19.00 „Tekwar" (serial), 19.55 „Herkules" (serial), 20.55 „Avalon" (film USA), 22.55 Na każdy temat, 0.15 Magazyn sportowy, 1.15 Muzyka na bis.

PONIEDZIAŁEK 19 MAJA

■ PROGRAM 1:
6.00 Kawa czy herbata?
8.00 „Murphy Brown" (serial)
8.30 Wiadomości
8.40 Gimnastyka korekcyjna
8.45 Mama i ja (dla mamy i trzylatka)
9.00 Szóstka na szóstkę (teleturniej)
9.25 Domowe przedszkole
9.50 Porozmawiajmy o dzieciach
10.00 „Doktor Quinn" (serial)
10.50 Piraci (teleturniej)
11.10 Zrób to tak, jak my: W czym spać?
11.25 Bez przebaczenia
12.00 Wiadomości
12.10 Agrobiznes (magazyn rolniczy)
12.20 Magazyn Notowań: Kujawy
12.50 Prawnik domowy
13.10 Joanna Siedlecka „Wypominki"
13.15 To jest historia
13.20 Siła tradycji (gawęda)
13.30 „Piekło nad Sommą" (pr. dok.)
13.55 Prawdziwa historia niechcianych pomników: Dolinka Katyńska
14.20 Byłem żołnierzem Wehrmachtu (5)
14.30 Czy wiesz że... (rozwiązanie zagadki)
14.35 Łowcy tajemnic: Dokończona przeprawa
14.50 No problem! (język angielski)
15.00 Wiadomości
15.10 Żyć skutecznie!
15.15 Program dnia
15.25 „Szkoła złamanych serc" (serial)
15.50 Fronda: Misja czy dymisja?
16.15 Szatnia (dla dzieci)
16.40 Tydzień Prezydenta
17.00 Teleexpress
17.25 „Moda na sukces" (serial)
17.50 Country Rodeo
18.10 Forum (pr. publicystyczny)
19.00 Wieczorynka (filmy przyrodnicze)
19.20 Referendum konstytucyjne
19.30 Wiadomości
20.10 Augustin E. Scribe, Ernest Legouve „Adrianne Lecouvreur" (teatr)
21.30 MdM, czyli Mann do Materny, Materna do Manna
22.20 Referendum konstytucyjne
22.30 W centrum uwagi
23.00 „Oddział terenowy" (reportaż)
23.30 „Rada rodzinna" (film francuski)
1.10 Wiadomości
1.15 „Gdzie są dwaj albo trzej zebrani w imię moje" (film dok.).

■ PROGRAM 2:
6.45 Kurs języka angielskiego
7.00 Panorama
7.05 Dziennik krajowy
7.20 Optimus sport telegram
7.25 7 dni świat
7.50 Akademia zdrowia Dwójki
8.00 Program lokalny
8.30 „Rodzinna menażeria" (serial)
8.55 Niezbędnik Dwójki
9.00 Świat kobiet (magazyn)
9.30 „Wielkouchy otocjan" (serial)
10.00 Krzyżówka 13-latków (dla dzieci)
10.25 Familiada (teleturniej)
10.45 Sportowe hobby
11.10 „Nadzieja mimo wszystko" (dok.)
11.40 „Doktor Burzyński" (reportaż)
12.10 Dozwolone od lat 40.
13.00 Panorama
13.20 Niezbędnik Dwójki
13.25 „Zatoka Marlinów" (serial)
14.10 Cipol (magazyn)
14.30 30 ton! (lista przebojów)
14.55 Powitanie
15.00 „Spiderman, człowiek pająk" (serial anim.)
15.25 Akademia zdrowia Dwójki
15.35 Nie tylko w koszarach
16.00 Panorama
16.10 Studio sport: NBA
17.00 Dopóki żyje ostatni świadek
17.30 Program lokalny
17.54 Referendum konstytucyjne
18.00 Panorama
18.10 Programy lokalne
18.35 Koło fortuny (teleturniej)
19.00 Jakiej konstytucji Polacy potrzebują?
19.20 Nike - nagroda literacka '97
19.25 Międzynarodowe Targi Książki
19.35 Krzyżówka 13-latków (dla dzieci)
20.00 „Z archiwum X" (serial)
20.50 Referendum konstytucyjne
21.00 Panorama
21.30 Niezbędnik Dwójki
21.35 Optimus sport telegram
21.45 Auto (magazyn motoryzacyjny)
22.10 „M.A.S.H" (serial)
22.35 Magazyn literacki
23.05 „Einstein" (film dok.)
23.55 Lęki, obawy, nadzieje
0.10 Panorama
0.20 „Głos stulecia - Kirsten Flagstad" (reportaż).

■ TELE 3:
6.00 „Zuzia i jej przyjaciele" (serial), 6.30 „Świat przyrody" (serial dok.), 7.00 TV Polonia, 8.40 Muzyczne promocje, 9.00 Poranek z TV Katowice, 11.00 Program dnia, 11.05 „Namiętność" (telenowela), 11.40 Dziś w Teletrójce, 12.00 Aktualności, 12.05 „Blues rozwiedzionych dzieci" (film USA), 12.55 „Daleko od Tampy" (film USA), 13.45 „Świat ogrodów" (serial dok.), 14.20 Kleks, 14.50 Program dnia, 15.00 Aktualności, 15.10 „Kassai, afrykański bohater" (serial anim.), 15.35 „Morskie wyzwania" (serial dok.), 16.00 „Pełny odlot" (serial), 16.30 Dziś w Teletrójce, 16.45 Rozmowa tygodnia, 17.00 Program dnia, 17.10 Sport, 17.30 Dziś w Teletrójce, 17.45 Portrety miast, 17.54 Referendum konstytucyjne, 18.00 Panorama, 18.10 Aktualności, 18.30 „Maria Celeste" (serial), 19.15 Dzień w regionie, 19.30 „Wielkie przygody XX wieku" (serial dok.), 20.00 „Przyjadek Canaveral" (serial), 20.45 „Poza rok 2000" (serial), 21.30 „Ostatni dzień J. F. Kennedy'ego" (serial dok.), 22.00 Aktualności, 22.15 „Namiętność" (telenowela), 22.40 Przegląd wydarzeń tygodnia, 23.00 Bezpieczne miasto, 23.30 Poselskie spotkania, 24.00 Z życia Archidiecezji, 0.30 „Cuda, których nie znacie" (film dok.), 1.00 „Doktor Kildare" (serial), 1.30 „Wysokogórska kraina" (pr. dok.), 2.00 TV Polonia, 5.00 „Niebezpieczna" (serial), 5.45 Muzyczne promocje.

■ POLSAT:
6.00 Muzyka na dzień dobry, 7.00 Poranek z Polsatem, 7.35 Drzewko szczęścia, 7.55 Poranne informacje, 8.00 Polityczne graffiti, 8.10 „Czarodziejka z Księżyca" (serial anim.), 8.30 „Nieustraszony" (serial), 9.30 „Żar młodości" (serial), 10.30 „Powrót do Edenu" (serial), 11.30 Magazyn, 12.00 HALOGRAIMY, 12.20 YeIYeIYeI, 12.30 „Kojak" (serial), 13.30 Disco Polo Live, 14.30 Trzy kwadraty, 14.55 Twój lekarz (mag.), 15.25 „Czarodziejka z Księżyca" (serial anim.), 15.50 Bractwo Białego Orła, 16.00 Informacje, 16.15 Kalambury, 16.45 „Płonąca pochodnia" (serial), 17.30 Drzewko szczęścia, 17.45 „Skrzydła" (serial), 18.15 „Świat według Bundych" (serial), 18.45 Informacje, 19.00 „Nieustraszony" (serial), 19.50 Losowanie Lotto, 20.00 „Włamywacz" (film USA), 22.00 Informacje i biznes informacje, 22.25 Polityczne graffiti, 22.35 „Ulice San Francisco" (serial), 23.30 Kalejdoskop, 23.55 Egzamin dojrzałości (pr. rozryw.), 0.55 Muzyka na bis.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.